

”Herkkyyks kuin likaiset sukat sängyn alla?”

Tunnesäännöt ja maskuliinisuus miesten välisissä podcastkeskusteluissa

Sosiaalitieteet
Kandidaatintutkielma

Laatija:
Ida Himilä

14.5.2026
Turku

Kandidatutkielma

Oppiaine: Sosiaalitieteet

Tekijä: Ida Himilä

Otsikko: ” Herkkyys kuin likaiset sukat sängyn alla?” Tunnesäännöt ja maskuliinisuus miesten välisissä podcastkeskusteluissa

Ohjaaja: Yliopistonlehtori Heidi Elmgren

Sivumäärä: 39 sivua

Päivämäärä: 14.5.2026

Tässä tutkielmassa tarkastelen miesten puhetta maskuliinisuudesta, miehuudesta ja tunteista. Syvennyin tarkastelemaan erityisesti, miten suomalaisissa podcasteissa rakennetaan, normitetaan ja neuvotellaan maskuliinisuuden ja tunneilmaisun ihanteita miesten välisessä keskustelussa. Tutkielman teoreettisena viitekehyksenä toimivat Connellin hegemonisen maskuliinisuuden teoria sekä Hochschildin tunnesääntöjen ja tunnetyön teoria. Tutkielman aineistona toimii keskusteluaineisto, joka on kerätty suomalaisista Jäbät & Tunteet (2021–) ja Jeecii (2025–) podcastjaksoista. Podcastit heijastavat nykyajan yhteiskunnallista keskustelua ja mahdollistavat puhujien syvällisen pohdinnan aiheesta. Tutkielman analyysi on tehty teoriaohjaavan sisällönanalyysin keinoin.

Tulokset osoittavat, että miehet kokivat miehuuden perinteisen mallin yhä pakottavana ja hegemonisena. Perinteiseen miehuuden malliin kuuluu itsenäisyyden, pärjäävyyden ja tunteiden hallintaan liittyvät ihanteet. Tulokset myös osoittavat, kuinka perinteinen miehen malli rajoittaa miesten tunneilmaisua, jota miehet pyrkivät uudelleennormittamaan. Uudelleennormituksessa korostuu sallivampi tunneilmaisuus, tunnetyö ja moninainen miehuus. Miehuuden neuvottelussa korostuu jänniteisyys, mikä herättää epävarmuuden tuntemuksia. Tulokset osoittavat, että hegemoninen maskuliinisuus voi näkyä miehissä sisäistyneenä epävarmuutena miehydestänsä. Tutkielma tuo esiin, kuinka miehen tunteisiin ja miehenä olemiseen vaikuttaa myös yhteiskunnalliset ulottuvuudet ja rakenteet.

Avainsanat: maskuliinisuus, hegemoninen maskuliinisuus, miehyys, tunnesäännöt, emotionaalinen ilmaisu, miesten kokemukset

Tekoäly selvitys: Tekoälyä on käytetty opinnäytteentyössä oikeinkirjoituksen tarkistamiseen sekä lauserakenteiden selkeyttämiseen. Turun kauppakorkeakoulun ohjeistuksen mukaisesti opinnäyteprosessin aikana käyttämäni tekoälytyökalujen ja niiden käytön yksityiskohtainen kuvaus on liitteessä [A1]

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
2	Teoreettinen viitekehys	6
2.1	Maskuliinisuus ja hegemoninen maskuliinisuus	6
2.1.1	Sukupuoli ja maskuliinisuus yhteiskunnan järjestäjänä	6
2.1.2	Hegemoninen maskuliinisuus ja mieheyden normit	7
2.2	Tunnesäännöt ja tunnetyö	9
2.3	Podcastit maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen neuvottelun areenana	10
3	Tutkimusasetelma	12
3.1	Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset	12
3.2	Tutkimusaineisto	13
3.3	Tutkimusmenetelmät	14
3.4	Tutkijan positio ja eettiset näkökulmat	16
4	Tulokset	18
4.1	Miehuuden malli ja maskuliinisuuden ihanteet	18
4.2	Tunnesäännöt ja tunneilmaisun rajat	21
4.3	Tunnesääntöjen neuvottelu ja uudelleennormitus	24
4.4	Maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutospuhe ja jännitteisyys	27
5	Johtopäätökset ja pohdinta	32
	Lähteet	36
	Liitteet	

1 Johdanto

2020-luvulla miehuus ja maskuliinisuus ovat olleet pinnalla yhteiskunnallisessa keskustelussa. Miehuudessa ja maskuliinisuuden normeissa ovat olleet viime aikoina erilaista liikehdintää. Erityisesti Pohjoismaissa yhteiskunnallinen keskustelu sukupuolten välisestä tasa-arvosta on lisännyt tietoisuutta sukupuolirooleista, normeista ja sukupuolittuneista käyttäytymismalleista.

Sosiaalisen median alustoilla onkin noussut pyrkimyksiä määritellä miehuutta ja mieheyden perinteistä mallia uudelleen. Uudenlainen julkinen miespuhe kannustaa miehiä avoimempaan tunneilmaisuun, vuorovaikutustaitojen kehittämiseen ja omien toimintatapojen reflektioon (Hyvönen 2021). Perinteisen maskuliinisuuden kulttuuristen ihanteiden haastaminen sekä uudenlaisten tunneilmaisun nostaminen ovat muodostuneet keskeisiksi teemoiksi. Samanaikaisesti myös perinteisen miehen ihanteet ovat nousseet keskeisesti esiin sosiaalisessa liikehdinnässä. Sosiaalisen median vaikuttajat, kuten Andrew Taten, näkemykset miehyydestä ovat saaneet kannatusta, erityisesti nuorten miesten kesken. Keskustelussa korostetaan perinteistä maskuliinisuutta, menestystä, fyysistä ja henkistä vahvuutta ja miehen valta-asemaa suhteessa naisiin (Toivanen 2025).

Julkisessa keskustelussa ja yhteiskunnallisella tasolla on nostettu esiin miesten sekä poikien mielenterveys, yksinäisyys sekä aggressio, joka on viime aikoina liitetty miesten sukupuoli-ihanteisiin. Kiinnostus aihetta seuraamista kohtaan näkyy esimerkiksi valtiovallan sosiaali- ja terveysministeriön raporteissa. Miehyyteen ja maskuliinisuuteen liitetyt odotukset voivat rajoittaa tunneilmaisua sekä vertaistuen ja avun hakemista. (Lunabba 2026.) Mediassa on nostettu esiin haavoittuvuuden välttely sekä itsenäisyyden ja pärjäämisen vaateet. Esimerkiksi Ylen artikkelissa (2023) tarkastellaan naisvihamielisen incel-alakulttuurin ilmiötä ja pohditaan maskuliinisuuden ihanteita, jotka voivat kytkeytyä vihamielisiin asenteisiin ja syrjäytymisen kokemuksiin. Miesten yksinäisyys sekä mielenterveys on herättänyt suurta huolta yhteiskunnassa (Karisalmi 2023), mikä on näkynyt aiheen runsaassa uutisoinnissa.

Myös tutkimuksissa on havaittu, että sukupuoli ja maskuliinisuuden ihanteet voivat muodostua miesten hyvinvoinnin esteiksi (Garfield ym. 2008; Kagan ym. 2025; Patrick & Robertson 2016) Maskuliinisuutta on tarkasteltu laajasti sukupuolentutkimuksessa sekä sosiologiassa, erityisesti kulttuurisena ihanteena ja valtasuhteita jäsentävänä järjestelmänä.

Esimerkiksi perinteisen maskuliinisuuden piirteet voidaan nähdä haitallisina paitsi miehille itselleen myös muille ja laajemmin yhteiskunnalle (Courtenay 2000, 1397; Stainstreet ym. 2005, 874-875; White 2002, 268–272). Tutkimustulokset ovat osaltaan vaikuttaneet julkiseen keskusteluun ja lisänneet kiinnostusta tarkastella kriittisesti maskuliinisuuteen liittyviä haitallisia kulttuurisia odotuksia ja rakenteita. Miehuuden neuvottelun ymmärtämiseksi on erityisen tärkeää tarkastella, minkälaista normittamista 2020-luvun miehuuspuheesta löytyy sekä miten miehet kokevat maskuliinisuuden ja miehenä olemisen.

Kandidaatintutkielmassani tarkastelen Suomen kontekstissa, miten maskuliinisuuden ihannetta kuvataan ja arvioidaan podcasteissa sekä millä tavoin podcastpuheessa tuotetaan uudenlaisia maskuliinisuuden ja tunneilmaisun ihanteita miehille. Tutkielman teoreettisena viitekehyksenä toimii Raewyn Connellin (1996) hegemoninen maskuliinisuus, joka avaa miehuuden ihanteiden ja miesten välisiä valtasuhteita. Tarkastelen hegemonista maskuliinisuutta, jossa erityisesti perinteinen maskuliinisuus on hegemonisessa asemassa suhteessa muihin maskuliinisuuksiin. Toisena keskeisenä teoreettisena viitekehyksenä toimii Arlie Hochschildin (2003) teoria tunnesäännöistä sekä tunnetyö, joita ohjaavat kollektiiviset sosiaaliset normit. Tutkielman tavoitteena on tarkastella, miten miehet rakentavat ja normittavat maskuliinisuuden ja tunneilmaisun ihanteita toisille miehille. Tutkielmassa syvennytään erityisesti, miten miehet kokevat nykyiset hegemonisen maskuliinisuuden ihanteet sekä tunnesäännöt sekä miten miehet uudelleennormittavat ja neuvottelevat niitä. Tässä tutkielmassa keskityn erityisesti avoimempaan tunnepuheeseen, joka pyrkii haastamaan perinteisen miehen kulttuurisia odotuksia.

Aineistonani toimivat suomalaiset podcastit Jäbät & Tunteet (2021–) sekä Jecii (2025–). Podcastit ovat kasvattaneet suosiotaan erityisesti nuorempien sukupolvien keskuudessa, ja ne toimivat merkittävänä julkisina keskusteluareenoina. Suomen kontekstissa on kuitenkin verrattain vähän tutkimusta maskuliinisuuden ihanteiden neuvottelusta ja uudelleenmäärittelystä, erityisesti tunnesääntöjen näkökulmasta. Kandidaatintutkielmani pyrkii vastaamaan tähän tutkimusaukkoon tarkastelemalla, miten maskuliinisuutta ja siihen liittyviä tunnesääntöjä rakennetaan ja normitetaan suhteessa perinteiseen maskuliinisuuteen.

2 Teoreettinen viitekehys

2.1 Maskuliinisuus ja hegemoninen maskuliinisuus

2.1.1 Sukupuoli ja maskuliinisuus yhteiskunnan järjestäjänä

Jotta voidaan ymmärtää maskuliinisuuden käsitettä sekä hegemonista maskuliinisuutta, on tarkasteltava sukupuolen käsitettä yhteydessä maskuliinisuuteen. Connell (1996) tuo esiin, kuinka 1970-luvulla miesten ja naisten erilaisia sosiaalisia rooleja ja käyttäytymistä pyrittiin selittämään biologian avulla. Maskuliinisuus ja feminiinisyys nähtiin tällöin sosiobiologisina ominaisuuksina. Miesten esimerkiksi nähtiin olevan luonnollisesti aggressiivisia, kilpailuhenkisiä ja dominoivia. Käyttäytymisen eroja perusteltiin evolutiivisilla argumenteilla vaikkei niissä ole löydetty geneettistä tai biologista perustaa. (Connell 1996, 46.)

1960–70-luvulla alettiin lääketieteellisesti erottaa sukupuoli kahteen ulottuvuuteen: biologiseen sukupuoleen sekä suvunjatkamiseen viittaava sana (sex) ja sosiaalisesti sekä kulttuurisesti rakentuvaan sukupuoleen (gender). Erottelu toi esiin, ettei kaikki sukupuoleen liittyvä liity seksuaalisuuteen tai seksuaalisuus sukupuoleen, eikä kaikkea sukupuolien eroavaa käyttäytymistä voida selittää biologialla. (Rossi 2010, 22.) Se mitä pidetään kehoissamme luonnollisena, vahvana, pehmeänä, fyysisenä tulkitaan kulttuuristen merkitysjärjestelmien kautta (Butler 1990, 6–8). Luonnontieteet ja biologiset löydöt ovat vakiinnuttaneet kulttuuriin eräänlaisen henkilöhaamon miehestä ja naisesta, vaikkei miehet ja naiset kaikilta ominaisuuksiltaan mahdu kyseiseen hahmoon ja kategoriaan. Sukupuolta voisi siis ilmentää myös muilla merkityksillä ja ominaisuuskategorioilla. (Butler 1990, 6.) Maskuliinisuuden ja feminiinisuuden käsitteet ovat historiallisesti ja kulttuurisesti rakentuneet biologisen sukupuolijakojen ja kategorian eronteon ympärille, jossa miehiin ja naisiin on liitetty erilaisia ominaisuuksia, käyttäytymismalleja ja rooleja (Rossi 2010, 23)

Kulttuurisesti maskuliinisuus liitetään miehenä olemisen tapaan ja kuvaa miesten ideaaliominaisuuksia (Connell 1996, 67–70). Maskuliinisuus on dynaaminen sekä relationaalinen käsite, joka rakentuu sosiaalisissa vuorovaikutuksissa sekä muovautuu kulttuuristen odotusten ja yhteiskunnallisten merkitysten kautta (Connell 1996, 72). Kaikissa kulttuureissa ei ole eroteltu maskuliiniseksi tai feminiiniseksi miellettyjä asioita. (Connell 1996, 68.) Objektivistia määritelmää ”todellisesta” maskuliinisuudesta ja sen ominaisuudesta ei välttämättä ole (Connell 1996, 45). Yhteiskunta kulttuurisesti jäsentää, normittaa ja antaa merkityksiä

maskuliinisuudelle, joka ohjaa arkista käyttäytymistä ja yhteiskunnan järjestystä (Connell 1996, 71) yksilön, yhteisöjen ja yhteiskunnan tasolla.

Esimerkiksi perinteinen niin sanottu breadwinner-malli on rakentunut ajatuksesta, jossa mies on perheen ensisijainen elättäjä. Tällainen kulttuurinen käsitys maskuliinisuudesta on vaikuttanut yhteiskunnan rakenteisiin kuten palkkatyön jakautumiseen sekä perhepolitiikkaan, mikä vaikuttaa resurssien kautta yhteiskunnan materiaaliseen jakoon. Tämä on näkynyt Suomen vanhempainvapaajärjestelmissä, joissa 2022 aiemmin äideille suunnatut vapaat ovat perinteisesti olleet pidempiä kuin isille suunnatut vapaat (Hiilamo 2022). Tällaiset yhteiskunnalliset rakenteet voivat vahvistaa sukupuolittuneita rooleja ja uusintaa niitä arjessa hyvinkin huomaamattomasti (Connell 1996, 72).

Maskuliinisuus kietoutuu siis laajemmin yhteiskunnallisiin rakenteisiin ja valtasuhteisiin (Connell 1996, 73). Sukupuolijärjestys rakentuu myös instituutioissa ja yhteiskunnallisissa käytännöissä kuten työelämän palkkajärjestelmissä ja kilpailua korostavissa organisaatioissa, jotka voivat heijastaa maskuliinisuuteen liitettyjä arvoja, kuten suorituskykyä ja tuottavuutta. Tällaiset rakenteet voivat ylläpitää sosiaalista valtajärjestystä ja vaikuttaa siihen, millaisia rooleja miehiltä odotetaan ja millaisia ominaisuuksia pidetään arvokkaina (Connell 1996, 26).

2.1.2 Hegemoninen maskuliinisuus ja mieheyden normit

Connellin (1996) hegemoninen maskuliinisuus voidaan ymmärtää kulttuurisesti hallitsevana maskuliinisuuden muotona, joka asettuu suhteessa muihin maskuliinisuuksiin hierarkkiseen asemaan ja määrittää, millainen miehuus on normatiivista ja tavoiteltavaa. Connellin (1996) hegemonisen maskuliinisuuden teorian mukaan länsimaalaisessa kulttuurissa voidaan tunnistaa maskuliinisuuden sijasta maskuliinisuuksia, joilla on erilainen suhde yhteiskuntaan, ja toisiinsa. Käsite ei viittaa tiettyihin ominaisuuksiin tai henkilötyyppiin, vaan se pyrkii kuvaamaan, miten hegemonien maskuliinisuus alistaa muita maskuliinisuuksia ja asettaa maskuliinisuudet keskinäiseen hierarkkiseen suhteeseen.

Hierarkkiseen suhteeseen vaikuttaa patriarkaaliset yhteiskuntarakenteet sekä maskuliiniset instituutiot kuten ylemmän tason kaupalliset korporaatiot, armeija ja poliittiset instituutiot. Nämä instituutiot ovat kehittyneet aikana, jolloin miehet toimivat yhteiskunnan keskeisinä toimijoina naisten vastatessa pääasiassa kodin piiristä. Tämän seurauksena ne heijastavat ja

uusintavat maskuliiniseksi miellettyjä ihanteita. Nämä instituutiot yhä toimivat maskuliinisuuden areenana, jossa on tarve tiukentaa yhtä muottia, joka palkitsee yhdenlaista maskuliinisuutta. Samalla patriarkaalinen järjestelmä alistaa miehet yhteen muottiin. (Connell 1996, 76–77.) Kuitenkin vain pieni osa miehistä harjoittaa ja ovat tätä tiettyä hegemonista maskuliinisuutta, mutta silti muotin hegemoninen asema rajoittaa heidän miehyyttänsä (Connell 1996, 77, 79).

Connellin (1996) mukaan patriarkaaliset rakenteet ylläpitävät miesten välistä hierarkiaa ja heteronormatiivisuutta. Nämä rakenteet ylläpitävät muottia, jossa feminiinisyteen liitetyt piirteet sekä homoseksuaalisuus asemoidaan miehuuden ulkopuolelle tai alempiarvoisiksi. Naiset ja feminiinisyys määrittyvät maskuliinisuuden vastakohtaksi, jota hallitaan ja alistetaan. (Connell 1996, 77–78.) Feminiiniseksi miellettyt asiat kuten herkkyys nähdään piirteinä, jota miehen ei tulisi olla. Hegemoninen maskuliinisuus alistaa muita maskuliinisuuksia ja tekee tiukkaa erontekoa feminiinisyteen. Hegemoninen maskuliinisuus rakentuu eronteon kautta ja alistaa muita maskuliinisuuksia suhteessa feminiinisyteen (Connell 1996, 78–79).

Homoseksuaalisuuteen liitetään usein kulttuurillisesti myös feminiinisyttä, vaikka homoseksuaalinen mies ei välttämättä ilmentäisi feminiiniseksi miellettyjä piirteitä. Oletus pohjautuu oletukseen, jossa seksuaalisuuden mielletään rakentuva vastakohtien varaan. Jos jokin on viehätynyt maskuliinisuudesta, tämän oletetaan olevan feminiininen. (Connell 1996, 143.) Homoseksuaalisuus toimii tällöin symbolisena rajana, jonka kautta maskuliinisuutta erotellaan feminiinisydestä (Connell 1996, 78–79.)

Feminiiniseksi miellettyä miestä saatetaan pilkata homoseksuaaliksi, vaikka kyse ei olisi seksuaalisesta suuntautumisesta vaan miehuuden normien rikkomisesta. Länsimaisissa kulttuureissa on laaja kielellinen sanavarasto, jonka avulla miehiä voidaan sanktioida heidän poiketessaan maskuliinisuuden normeista, erityisesti feminiiniseksi miellettyjen piirteiden kautta (Connell 1996, 79). Suomen kielellä näitä sanoja ovat ”nynny”, ”pillu”, ”mammanpoika”, ”neiti” sekä ”homo”. Suomen nykykulttuurissa vastaavia merkityksiä välittyy myös englanninkielisten ilmaisujen kautta, kuten ”simp”, jolla viitataan mieheen, joka nähdään liiallisesti naiseen keskittyvänä ja alistavana eli heikkona. Tällaiset kielelliset käytännöt toimivat sosiaalisina kontrollin muotoina, joiden avulla miehiä ohjataan pysymään hegemonisen maskuliinisuuden rajoissa sekä ylläpidetään sukupuolijärjestyksen hierarkioita. Tällaiset ilmaisut osoittavat, että maskuliinisuuden normit eivät rajaudu ainoastaan

feminiinisyyden torjumiseen, vaan myös siihen, millainen suhde miehellä tulee olla naisiin ja toisiinsa.

Hegemoninen maskuliinisuus toimii tutkielmassani teoreettisena viitekehystenä, jonka avulla tarkastelen maskuliinisuuksien välisiä valtasuhteita. Teorian mukaan patriarkaaliset rakenteet tuottavat hierarkiaa, jossa yksi maskuliinisuuden muoto asettuu hallitsevaan asemaan suhteessa muihin (Connell 1996, 76–77). Tutkielmassani hegemoninen maskuliinisuus näyttäytyy erityisesti perinteisen miehen mallina, joka toimii normatiivisena, pakottavana ja muita maskuliinisuuksia sekä feminiinisyyttä alistavana rakenteena. Käsitteen avulla voidaan tarkastella, millaista miehuutta pidetään vallitsevana ja tavoiteltavana länsimaisessa nyky-yhteiskunnassa. Vaikka sukupuoliroolit ja moninainen miehuus on enemmän hyväksyttävää, maskuliinisuuksiin liittyvä hierarkia ei ole kadonnut, vaan se ohjaa edelleen, millainen miehuus nähdään hyväksyttävänä. Tällaiset vaatimukset voivat rajata miehuuden hyväksyttäviä ilmaisutapoja ja tuottaa paineita mukautua kulttuurisesti tunnistettavaan hegemoniseen mieheyden muottiin.

2.2 Tunnesäännöt ja tunnetyö

Hochschild (2003) esittelee tunnesääntöjen ja tunnetyön käsitteet, joiden avulla voidaan tarkastella, miten tunteet eivät ole ainoastaan yksilöllisiä, vaan myös sosiaalisesti säädeltyjä, joihin yksilö pyrkii sopeutumaan.

Tunnesäännöt ovat eräänlaisia skriptejä ja vaatimuksia, jotka vaikuttavat tunteiden, mitä yksilö tuntee sekä millaisia tunteita yksilön pitäisi tuntea. (Hochschild 2003, 56–57). Tunnesääntöjä voidaan tunnistaa tarkastelemalla tunneilmaisuihin kohdistuvia arvioita sekä miten ulkopuoliset liittävät sosiaaliseen tilanteeseen odotuksia, mitä ja miten pitäisi tuntea. (Hochschild 2003, 57–58.) Esimerkiksi hautajaiskontekstissa sosiaalinen ympäristö voi antaa tunnesääntöjen rikkomisesta sanktiota, mikäli suremme liikaa tai liian vähän (Hochschild 2003, 63–64). Sosiaalisten normien ja ympäristön muovaamat tunnesäännöt eivät vaikuta ainoastaan tunteiden ilmaisuun, vaan myös siihen, miten tunteita tunnistetaan ja koetaan (Hochschild 2003, 69–74). Esimerkiksi tilanteessa, jossa yksilö ei koe mustasukkaisuuden tunteita, mutta yhteiskunta kuitenkin tulkitsee tilanteen sellaiseksi, jossa mustasukkaisuuden tunne on tilanteeseen sopiva.

Yksilö voi alkaa tuntea mustasukkaisuuden tunteita tällaisessa tilanteessa. Sosiaaliset odotukset ja tunnesäännöt voivat näin ohjata tunteiden nousemista.

Tunnetyön (emotional labour) käsite viittaa ilmiöön, jossa yksilö pyrkii säätelemään omia tunteitaan ja tekemään töitä, jotta tunteet olisivat sosiaaliseen tilanteeseen ja tunnesääntöihin sopivaksi (Hochschild 2003, 68–69). Hochschild (1999) havainnollistaa tätä vertaamalla tunnetyötä fyysiseen työhön. Fyysisessä työssä ihminen on kykenevä keskittämään tarkkaavaisuuden vaikkapa tietyn kehonosaan. Tunnetyössä yksilö koordinoi mentaalisesti omia tunteita ja käsittelemään sekä muokkaamaan niitä. Tunnetyö edellyttää, että ihminen joko herättää tai tukahduttaa tunteitaan ulkoista olemusta tai tunnetilaansa, joka synnyttää muissa oikeanlaisen mielentilan. (Hochschild 2003, 7.) Esimerkiksi perhesuhteessa yksilö saattaa säädellä omia tunteitansa myötätuntoiseksi toisen hyväksi, jos toinen osapuoli on surullinen. Yksilö pyrkii tukahduttamaan omat tunteensa ja tuomaan esiin rauhoittavuutta tietoisesti. Näin yksilö voi tehdä tunnetyötä arjen sosiaalisissa tilanteissa. Vastaavasti tunnetyö voi tarkoittaa myös tunteiden tukahduttamista, mikäli tunnesäännöt eivät salli tunteiden ilmentämistä.

Maskuliinisuuteen sekä miehuuteen liitetyt normit voidaan katsoa ulottuvan myös tunnesääntöihin, tunteiden ilmaisuun ja tunnetyöhön. Hegemoninen maskuliinisuus voi määrittää, millaisia tunteita miehiltä odotetaan sekä millaiset tunteiden ilmaisutavat ovat miehille sosiaalisesti hyväksyttäviä. Tunnesäännöt voivat vaikuttaa esimerkiksi häpeän tuntemiseen tai vaikkapa haavoittuvaisuuden tuntemiseen. Tunnetyö voi ilmetä pyrkimyksenä tukahduttaa tilanteisiin sopimattomia tunteita ja tuottaa niiden tilalle kulttuurisesti hyväksytympiä tunteita. Hegemoninen maskuliinisuus ja sen raamit voivat vaikuttaa tunnesääntöihin sekä tunnetyöhön.

2.3 Podcastit maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen neuvottelun areenana

Mediamuotona podcastit ovat kasvattaneet suosiotaan. Audiopalvelun Podimon sisältöjä kuunneltiin 2025 vuonna 45 prosenttia edellisvuotta enemmän. (Perttunen 2025.) Finnpanelin Kansallisen Radiotutkimuksen vuosiyhteenveton 2025 mukaan podcast-sisältöjen parissa viikoittain oli yli miljoona suomalaista (Brun 2026). Mediakentän pirstaloituessa, podcast-

teknologia mahdollistaa erilaisten puhujien välisen kommunikation julkisessa tilassa (Rae 2023, 187).

Podcastit mahdollistavat kuitenkin personoidumpaa sisältöä verrattuna perinteisiin mediamuotoihin kuten massasanomalehtiin. Podcastien sisällöntuottajat voivat tavoittaa tarkasti rajattuja yleisöjä heidän erityisten kiinnostuksenkohteidensa, arvojensa ja tarpeidensa perusteella (Snodgrass 2007 ks. Swanson 2019, 184.) Tämä tekee podcasteista erityisen merkityksellisen alustan myös maskuliinisuuden, miehuuden ja tunneilmaisun kaltaisten teemojen käsittelylle, sillä ne voivat tarjota kuulijoille samaistuttavaa, kohdennettua ja syvällistä keskustelua heidän omista sosiaalisista kokemuksistaan. Miesten väliset podcast-keskustelut voivat tarjota vertaissuhteisiin perustuvan ympäristön, jossa miehuutta ja tunteita käsitellään tavalla, joka voi poiketa institutionaalisemmasta tai perinteisemmästä julkisesta keskustelusta.

Podcastit mahdollistavat myös suhteellisen vapaan julkisen keskustelutilan, jota ei hallitse valtio tai kaupallinen media. Vaikka kaupallista podcast-tuotanto on lisääntynyt, podcasteja voi luoda verrattain helposti (Markman 2012, 555) lataamalla sisältöä alustoihin kuten Spotify-palveluun. Podcastien keskusteleva ja vähemmän formaali kerrontatapa voi vahvistaa kuulijan kokemusta samaistuttavuudesta, intiimiydestä ja kulttuurisesta yhteydestä (McHugh 2016, 65). Näiden ominaisuuksien vuoksi podcastit muodostavat merkittävän areenan maskuliinisuuden, miehuuden ja tunnesääntöjen tarkastelulle, sillä ne tarjoavat tilan, jossa miehet voivat rakentaa, haastaa ja neuvotella miehuuden ihanteita sekä tunneilmaisun normeja suhteellisen vapaasti.

Podcastit eivät siis ole vain mediaformaatti, vaan myös yhteiskunnallinen ja kulttuurinen tila, jossa maskuliinisuuden normeja, tunnesääntöjä ja miehuuden ihanteita voidaan aktiivisesti rakentaa, ylläpitää ja haastaa. Tästä näkökulmasta podcastit tarjoavat hedelmällisen ympäristön tarkastella hegemonisen maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen nykyisiä muotoja sekä niiden muutosta suomalaisessa kontekstissa.

3 Tutkimusasetelma

3.1 Tutkimuksen tavoitteet ja tutkimuskysymykset

Kandidaatintutkielmani tavoitteena on tarkastella, miten miehet jäsentävät maskuliinisuuden raameja sekä tunnesääntöjä valitsemisani podcasteissa. Tutkielmassani tarkastelen kahta valitsemaani podcast-sarjaa Jäbät & Tunteet (2021–) sekä Jeecii (2025–), joissa miehet keskustelevat miehuudesta, tunteista ja ihmissuhteista 2020-luvun kontekstissa.

Teoreettisesti tutkimus nojaa Hochschildin (2003) tunnesääntöjen ja tunnetyön käsitteisiin sekä Connellin (1996) teoriaan hegemonisesta maskuliinisuudesta. Hochschildin mukaan tunnesäännöt määrittävät, millaisia tunteita pidetään sosiaalisesti hyväksyttävänä ja milloin tunteiden ilmaiseminen rikkoo sosiaalisia normeja. Connellin teoria puolestaan korostaa, miten yksi maskuliinisuus alistaa muita maskuliinisuuksia ja asettaa hallitsevia ihanteita. Sukupuoli toimii yhä sosiaalista toimintaa ohjaavana tekijänä, jota uusinnetaan arjessa. (Connell 1996, 71). On siis tärkeä syventyä, millä tavalla maskuliiniset ihanteet voivat vaikuttaa tunnesääntöihin ja miesten tilaan tuntea, sillä nämä voivat vaikuttaa keskeisesti miesten toimintaan.

Tutkielman kiinnostuksen kohteena on tarkastella, millaisia merkityksiä miehet antavat maskuliinisuudelle. Lisäksi pyrin tarkastelemaan, millaisia tunnesääntöjä miehet itse tunnistavat ja normittavat toisille miehille. Viimeaikaisessa yhteiskunnallisessa keskustelussa on erityisesti näkynyt, miten naiset asettavat ulkoisia vaatimuksia miehille liittyen esimerkiksi tunteisiin sekä maskuliinisuuteen. Vähemmälle huomiolle on jäänyt, miten miehet itse normittavat maskuliinisuutta ja tuottavat siihen liittyviä muutosvaatimuksia. Tässä tutkielmassa tarkastelen, millaisia muutosvaatimuksia miehet kohdistavat toisiinsa miesten kesken.

Vaikka hegemonista maskuliinisuutta ja tunnetyötä on tutkittu laajasti, tutkimuksia suomalaisten miesten podcastpuheesta tunnesääntöjen näkökulmasta, on tutkittu verrattain vähän. Tutkielmassani syvennyn valitsemiini podcasteihin, joissa puhujat tunnistavat tietynlaisen hallitsevan maskuliinisuuden ja siihen liittyvät tunnesäännöt. Tutkimuksen tavoite on enemmänkin havaita puheenvuoroja, jotka haastavat hegemonisen maskuliinisuuden ihanteita ja valottaa, miten miehet normittavat tunnepuheessaan hegemonisen maskuliinisuuden rajoja.

Tarkastelun kohteena on erityisesti, miten miehuutta ja siihen liitettyjä tunnesääntöjä jäsennetään suhteessa nykyajan 2020-luvun odotuksiin ja omiin elämäkokemuksiin. Podcast-aineisto sijoittuu 2020-luvun kulttuuriseen kontekstiin, jossa puhujat jäsentävät miehuutta sekä tunnesääntöjä omista elämäkokemuksistaan ja tarjoavat vertaistukea toisilleen. Tutkimukseni tavoitteena ei ole tehdä kaikenkattavaa yleistystä miehistä ja heidän nostamistaan tunnesäännöistä sekä miehuuden ihanteista. Tutkielman tavoitteena ei ole myöskään tarkastella kaikenikäisten miesten käsityksiä miehuudesta, vaan keskittyä valittujen podcastien ajalliseen ja kulttuuriseen kontekstiin, jossa nykymaskuliinisuutta neuvotellaan ja haastetaan.

Tutkimuskysymykseni ovat seuraavat:

- 1) Miten miehet podcast-keskusteluissa rakentavat ja normittavat maskuliinisuuden ja tunneilmaisun ihanteita toisille miehille?
 - a. Millaisia hegemonisen maskuliinisuuden liittyviä ihanteita ja tunnesääntöjä puheessa kuvataan ja tunnistetaan?
 - b. Millaisia tunnesääntöjä miehet uudelleennormittavat toisilleen keskustelussa?
 - c. Miten hegemonisen maskuliinisuutta ja tunnesääntöjä neuvotellaan?

3.2 Tutkimusaineisto

Kandidaatintutkielmani aineistona toimii kuusi podcast-jaksoa. Yksi Jeecii-podcastjakso sekä viisi Jäbät & tunteet-podcastjaksoa.

Jäbät & Tunteet on vuonna 2021 aloitettu suomalainen podcast-sarja, joka käsittelee miehuuteen, ihmissuhteisiin ja tunteisiin liittyviä teemoja. Podcasteissa saattaa ajoittain olla myös vierailijoita kuten julkisuuden henkilöitä. Keskustelut ovat luonteeltaan reflektiivisiä, kokemuksellisia ja pohtivia. Jäbät & tunteet on podcast-sarjan lisäksi yhteisö, jonka on toimia alustana miesten väliselle keskustelulle sekä vertaistuelle liittyen tunnekeskusteluun (Jäbät & tunteet -nettisivut, 2026) Tässä tutkielmassa analysoidut Jäbät & tunteet -jaksot sijoittuvat 2023–2026-vuosille. Jeecii-podcast on vuonna 2025 aloitettu podcast-sarja, joka keskittyy kolmen suomalaisen miespuolisen kämppiksen elämään.

Tutkielmaan valitut podcastin jaksot ovat:

Jeecii-podcastin jakso:

JC1 = Miehisuus (13.5.2025)

Jäbät & tunteet -podcastin jaksot:

JT1 = #38 Miehen itku & kaikkien tunteiden näyttäminen (24.2.2023)

JT2 = #51 Isä, mä rakastan sua (8.11.2023)

JT3 = #66 Jani Toivola – Mieskuvan muutos (4.10.2024)

JT4 = #80 Näin käännät herkkyyden vahvuudeksi (16.9.2025)

JT5 = #90 Miksi tunteista puhuminen ei tee vähemmän mieheksi? (3.2.2026)

Aineiston alustavassa kartoittamisessa hyödynnettiin sosiaalisen median alustavaa tiedonhakua, jonka avulla tunnistettiin ajankohtaisia miehuutta ja tunteita käsitteleviä podcasteja. Podcastien valinnassa kriteerinä toimi erityisesti podcastit, joissa maskuliinisuutta sekä tunnepuhetta ei käsitellä itsestäänselvyytenä, vaan niitä problematisoidaan ja neuvotellaan suhteessa hegemoniseen maskuliinisuuteen.

Podcast-jaksot ovat saatavilla Spotify-audiopalvelussa, jossa podcast-tekijöiden on mahdollisuus liittää puheosuuden teksti. Puheosuuden tekstit ovat puhujien puheenvuoroja, jotka ovat muunnettu tekstimuotoon. Käytin puheosuuden tekstejä ja kopioin tekstit omiksi tiedostoiksi itselleni. Valitsin esitarkasteluun 12 podcastjaksoa ja käytin jaksojen puheosuuden tekstejä nopeuttamaan tarkastelua ja alustavaa analyysia. Tutkielmani aineistoksi valitsin lopulta kuusi podcast-jaksoa. Jaksojen rajaus tehtiin sisällöllisin perustein, jotta analysoitavat jaksot sisältävät tutkimuskysymykseni näkökulmasta rikasta keskustelua maskuliinisuudesta ja tunteiden ilmaisusta. Jaksoista kertyi yhteensä 250 sivua. Poistin asiasisältöön kuulumattomat sisällöt. Lisäksi samat aiheet, jotka olivat relevantteja teemojeni kannalta, toistuivat aineistosta useasti. Teemojani ilmentäviä puheenvuoroja toistui paljon aineistossa. Poistin turhan toiston ja valitsisin analyysiin teemojen kannalta parhaimmat puheenvuorot, jonka jälkeen tarkemmassa analyysissa oli 34 sivua.

3.3 Tutkimusmenetelmät

Tässä luvussa kuvaan tutkielmassa käytettyjä tutkimusmenetelmiä. Tutkielma toteutetaan laadullisena tutkimuksena, joka sopii erilaisten ilmiöiden tulkintaan ja ymmärtämiseen (Tuomi & Sarajärvi 2009, 28) Tutkielman tavoitteena ei ole määrällinen yleistettävyyden, vaan erityisesti

kulttuurisen merkityksen ja sosiaalisten tilojen tarkasteluun. Laadullisen tutkimuksen analyysimenetelmänä käytän laadullista sisällönanalyysia. Laadullisen sisällönanalyysin menetelmän avuin tarkoituksena on syventyä sekä nostaa aineistosta tutkimuskysymyksiä kannalta merkittäviä sisältöjä.

Tutkielman laadullinen sisällönanalyysi toteutetaan abduktiivisesti eli teoriaohjautuvasti. Teoriaohjautuva sisällönanalyysi sijoittuu teorialähtöisen ja aineistolähtöisen analyysin välimastoon. Teoriaohjautuvassa sisällönanalyysissä käsitteet ja teemat tuodaan aineistosta, mutta teoriaan nojaten (Tuomi & Sarajärvi 2009, 117). Aineistosta tehtyjä havaintoja tulkitaan vuoropuhelussa aineiston ja teoreettisen viitekehyksen kanssa (Tuomi & Sarajärvi 2009, 95–101) Teoriaohjaava sisällönanalyysi antaa tilaa podcast-keskusteluille ja aineistoista lähteille teemoille.

Tutkielmassani hyödynnän Connellin (1996) hegemonisen maskuliinisuuden sekä Hochschildin (2003) tunnesääntöjen ja tunnetyön teoreettisia raameja. Tutkimus nojaa konstruktionistiseen näkemykseen, jossa tietynlaiset ajatukset, ideat ja normit rakentuvat sosiaalisessa vuorovaikutuksessa ja kielellisissä käytännöissä järjestäen sosiaalista maailmaa (Niska ym. 2024 ks. Holstein & Gubrium 2008, 14). Käytän hegemonisen maskuliinisuuden teoriaa viitekehyksenä, jonka avulla tarkastelen, miten miehet tunnistavat miesten välistä hierarkiaa sekä maskuliinisuuden pakottavia rajoja. Tulkitsen puheen perinteisestä miehuudesta nykyisenä hegemonisen maskuliinisuuden muotona, joka alistaa muita miehenä olemisen tapoja. Analyysissäni en pyri erottelamaan erilaisia maskuliinisuuksia, vaan keskittymään, miten hierarkisuus ilmenee suhteessa hegemoniseen maskuliinisuuteen. Tunnesääntöjen ja tunnetyön käsitteissä keskityn, miten tunnesäännöt ja tunteisiin liittyvät normit ilmenevät.

Aineiston analyysi eteni vaiheittain. Ensin syvennyin valitsemiini podcast-jaksoihin. Tässä vaiheessa kiinnitin erityisesti huomioita keskustelun kohtiin, joissa käsiteltiin miehuuteen, tunteisiin ja tunneilmaisuun liittyviä kokemuksia. Seuraavassa vaiheessa tarkastelin aineistoa tutkimuskysymysten ja teoreettisen viitekehyksen näkökulmasta ja rajasin pois niiden kannalta epärelevantit kohdat. Analyysin tukena hyödynsin ajatuskarttoja ja muistiinpanoja, joiden avulla hahmotin, miten aineistossa esiintyvät keskustelut liittyvät tutkielman teoreettisiin käsitteisiin, kuten tunnesääntöihin ja hegemoniseen maskuliinisuuteen.

Tämän jälkeen lähdin purkamaan aineistoa syvemmin koodaamalla aineistoa erilaisilla väreillä ja muistiinpanoilla. Koodeina käytin muun muassa sanoja tunnesäännöt (ts), miehuuden malli

(mm), normittaminen ja muutospuhe (mp) sekä muita koodeja. Koodauksen tarkoituksena on jäsentää aineisto pienempiin merkityksiin, jonka jälkeen ryhmittelin toistuvat sekä merkitykselliset ilmiöt teemoiksi. Teemoittelun avulla aineistosta tunnistettiin toistuvia keskustelun aiheita ja merkitysrakenteita, jotka kuvaavat sitä, miten maskuliinisuutta ja tunnesääntöjä podcast-keskusteluissa jäsenetään, tuotetaan ja neuvotellaan. Näitä teemoja olivat 1) miehuuden malli ja maskuliinisuuden ihanteet 2) tunnesäännöt ja tunneilmaisun rajat 3) tunnesääntöjen neuvottelu ja uudelleennormitus 4) maskuliinisuuden muutospuhe ja jännitteisyys. Tarkastellaan tarkemmin tutkielman tulosluvussa.

3.4 Tutkijan positio ja eettiset näkökulmat

Laadullisessa tutkimuksessa oma tiedollinen lähestymistapa yhtenee kriittisen teorian näkemyksen kanssa (Tuomi & Sarajärvi 2009, 38), jossa objektiiviset havainnot maailmasta eivät ole mahdollisia, vaan jokainen ihminen tulkitsee maailmaa omasta toiminnasta, sen aikaisista sosiokulttuurisista lähtökohdista ja kokemuksista käsin. Pysin vahvistamaan tutkielman luotettavuutta tuomalla läpinäkyvästi esiin oma tutkimuspositio ja oman taustani.

Olen 2020-luvulla elävä nainen, joka ei itse kuulu tutkielmassani tarkasteltavan ilmiön keskiöön, vaan tarkastelen miesten välistä tunnepuhetta ulkopuolisena tulkitsijana. Oma sukupuoli sekä henkilökohtaiset taustani voivat vaikuttaa siihen, millaisia merkityksiä liitän maskuliinisuuteen ja miehuuden rakentumiseen. Kiinnostukseni aiheeseen on osin syntynyt havainnoista, joita olen tehnyt miesten tunneilmaisun muutoksista omassa sosiaalisessa ympäristössäni. Länsimaisessa yhteiskunnassa kasvaneena ja sosiaalitieteitä opiskelevana tarkastelen sukupuolta ja sosiaalisia ilmiöitä väistämättä myös yhteiskunnallisesta näkökulmasta. Pysin kuitenkin analyysissä tarkastelemaan aineistoa systemaattisesti ja tekemään tulkintaprosessini mahdollisimman läpinäkyväksi.

Tutkielmassa sitoudun noudattamaan hyvän tieteellisen käytännön periaatteita, jossa kehoitetaan huomioimaan ennakoiden tutkimuksen eettisyys (TENK 2023). Tutkielman tekijän positioistani halusin varmistaa podcast-keskustelijoiden suostumuksen liittyen opinnäytetyöhöni, sillä keskustelut sisältävät henkilökohtaisia ja sensitiivisiä aiheita. Informoin tutkielmani käyttötarkoituksen sekä toin esiin puheiden sensitiivisen käsittelyn tutkielman teon aikana. Sain molempien podcastin tekijöiltä täyden tuen. Yhteydenottoni tapahtui yksityisviesteissä Instagram-sovelluksessa sekä nettisivujen yhteydenottolomakkeen kautta.

4 Tulokset

Tässä luvussa esitellään opinnäytetyön keskeiset tulokset. Tulokset ovat jäsenetty neljään eri teemaan: 1) miehuuden malli ja maskuliinisuuden ihanteet 2) tunnesäännöt ja tunneilmaisun rajat 3) tunnesääntöjen neuvottelu ja uudelleennormitus 4) maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutospuhe ja jännitteisyys. Käsittelen teemoja osion alaluvuissa.

4.1 Miehuuden malli ja maskuliinisuuden ihanteet

Tässä teemassa tarkastelen, millaisia maskuliinisuuden ihanteita ja miehuuden malleja miehet tunnistavat ja kuvaavat podcastpuheessaan toisille miehille. Analyysissa jäsenyy, millaiset ominaisuudet näyttäytyvät toivottuna miehuutena sekä millaiset asiat ovat rajautuneet miehuuden ulkopuolelle. Pyrin tunnistamaan miehuuden hegemonisen maskuliinisuuden mallin, joka alistaa muita miehuuden muotoja ja maskuliinisuuksia. Samalla tarkastelen miesten toivomuksia ja ihanteita, joita miehet toivoisivat liittyvän vahvemmin miehuuteen.

Podcastpuheessa miehet tunnistavat miehuuteen ja maskuliinisuuteen liitettyjä ihanteita kuten siitsenäisyys, pärjäävyys, pragmaattisuus ja urhoollisuus. Miehet tunnistavat myös ihanteisiin liittyvän kääntöpuolen, joka näyttäytyy suorituskeskeisyytenä, tunteiden kontrollina ja täydellisyyden vaateena. Tällaista miehuutta saatettiin sanoittaa perinteisenä miehuutena tai aikaisempaan miehuutena. Puhujat suhtautuivat perinteisen miehen malliin joskus neutraalisti, mutta enemmänkin kriittisesti. Silti kyseinen malli koettiin vaikuttavan vieläkin puhujien miehuuteen. Perinteisen miehen mallin ihanteisiin koetaan kuuluvan muun muassa sinnikkyys sekä suorituskeskeisyys kuten alla olevissa sitaateissa näkyy:

Niin mä luulen, että onse ollut myös aika se niin kun semmoinen perinteinen miehen malli mikä iskällä on ollut. Sellainen, että ei paljon valiteta turhasta, tehdään ahkerasti hommia ja ei pyydetä apua. Ja ei ehkä näytetä semmoista tietynlaista niin kun haavoittuvaisuutta. (JT2, 34:41–35:10)

Se (opittu miehen malli) on ehkä vähän semmonen tiiätsä vahva tyyppi, jonka pitäisi olla vain kirves kädessä, ja tiedätkö sä, hakkaa puita ja tehdä rahaa? (JT4, 14:41–15:13)

Sitaatit ilmentävät ihannetta omavaraisesta toiminnallisesta vahvasta miehestä, jossa avun pyytäminen näyttäytyy särönä hyväksytystä maskuliinisuudesta.

Hegemoninen maskuliinisuus alistaa muita olemisen tapoja, mikä pakottaa yksilöä suhteuttamaan olemistaan hegemonisen maskuliinisuuden ihanteisiin. (Connell 1996, 77, 79.) Podcastpuheessa miehet tunnistivat selkeästi tiukan miehuuden muotin, joka rajoittaa hyväksytyjä tapoja olla mies. Podcastpuheet perinteisestä miehestä ilmenee tiukkana muottina, joka käyttäytyy hegemonisen maskuliinisuuden tavoin. Muotti tuottaa paineen suhteuttaa omaa olemista hegemonisen maskuliinisuuden eli perinteisen miehen vaatimuksiin, mikä aiheuttaa miehissä riittämättömyyden, turvattomuuden ja häpeän kokemuksia.

”Mulla tulee muisto mieleen skidinä. Me oltiin mökillä. Sitten mä painin mun serkun kanssa, kuka on 10 vuotta vanhempi. Mä oon alakynnes – ja sitten mä katson mun fajiaan siinä sivus ja alkaa hävettää se niin paljon, että mä oon nyt heikko tässä. Sit alkaa itkettää, tulee paniikki ja alkaa kahta kauheemmin hävettää kun nyt mä viel itken tässä.” (JT4 15:13- 16:00)

”Että se on ollut niin jotenkin kapeaa se, että mies on tällöinen –. Sitten kun kohtaat niinku toisen miehen. Ei tarvitsisi käydä semmoista skannausta enää. Miten mä oon mun kehossa, miltä mun keho näyttää tai miten mä käytän sitä. Ei tarvii sensuroida mun puhetta tai käyttää niitä sanoja ja voin näyttää mun tunteet.”(JT3, 52:45–53:10)

Sitaatissa (JT4) leikkimielinen paini jäsentyy jo lapsuudessa tilanteena, jossa maskuliinisuutta mitataan suoriutumisen, sinnikkyuden ja fyysisen vahvuuden kautta. Häviämiseen ja heikkouteen liittyvä häpeän rakentuu suhteessa näihin ihanteisiin, jossa miehen odotetaan pärjäävän ja näyttävän vahvalta. Myös isän hyväksyntä koetaan olevan tilanteessa merkityksellinen. Sitaatti ilmentää maskuliinisuuden kapeaa hegemonista muottia, jossa yksilö joutuu jatkuvasti tarkkailemaan muiden miesten arvioita omasta toiminnastaan. Puhujan (JT3) kuvaama “skannaus” voidaan tulkita sosiaalisesti itsevalvonnaksi, jonka tarkoituksena on välttää poikkeamista hyväksytystä maskuliinisuuden mallista. Sitaateissa valottaa, miten miehuuden ihanne näyttäytyy ulkoisesti arvioitavana. Näin miehuus rakentuu tiukkana raamina, josta poikkeaminen herättää häpeää ja turvattomuutta ja joka on vahvasti kiinni muiden miesten hyväksynnästä.

Podcast-jaksoissa (JC1, JT2 ja JT3) kuvataan, kuinka tietyt kiinnostuksen kohteet ja taidot, kuten SM-liigan seuraaminen, tekninen osaaminen ja korjaamiseen liittyvät käytännön taidot, jäsentyvät osaksi hyväksytyä miehuuden mallia. Feminiiniseksi mielletyt asiat ja homoseksuaalisuus taas on rajattu tiukasti perinteisen miehuuden ulkopuolelle, johon vaikuttaa hegemonisen maskuliinisuuden tiukat raamit. Hegemoninen maskuliinisuus ja patriarkaaliset

rakenteet tukevat sukupuolijärjestelmää ja vastakkainasettelevaa kaksinapaista ajattelua feminiinisyydestä ja maskuliinisuudesta (Connell 1996, 143).

”Mun on pakko sanoa kun toi kysymys oli että, millainen on hyvä mies. – – Homomiehenä mä jotenkin tajusin kun sä kysyit, että mä en tiedä onko mulla ikinä haastattelussa kysytty että minkälainen on niinku hyvä mies.” (JT3, 15:30–15:54)

”Mulle tää on ollut semmoista rakoilua. Nuorempana vähän miettinyt sitä, että oonko mä nyt sitten niin semmoinen miehinen mies, kun muut pelaa lätkää ja hengaailee siellä pukukopeissa, kusee toistensa päälle ja tälleen. Se on semmoista miehisyyttä. Mä oon itse sitten pomppinut tuolla tanssistudiolla. Tää on ollut semmoinen paine jossain kohtaa elämässä.” (JC1, 20:48–21:29)

Sitaatit havainnollistavat, kuinka homoseksuaalisuus ja feminiinisiksi mielletyt harrastukset, kuten tanssi, rakentuvat puheessa miehuuden ulkopuolelle rajautuviksi tekijöiksi. Muita alistava hegemonisen maskuliinisuun muotti näyttäytyy mustavalkoisena ja poissulkevana, jossa erilaiset maskuliinisuuden muodot eivät mahdu samanaikaisesti hyväksytyyn miehuuden rajoihin.

Analyysissa (JT5), (JT3), (JC1) nousi esiin miesten toivomukset moninaisemmista miehuuden malleista ja maskuliinisuudesta, jossa sallittaisiin keskeneräisyys sekä miehuuden pehmeämmät ilmentymät. Näihin kuuluivat sallivuus, kuuntelevaisuus, itsestä ja muista huolehtiminen sekä puhuminen. Hegemonisen maskuliinisuuden perinteiseen muottiin suhtauduttiin kriittisesti, mutta sen koettiin tuovan myös positiivisia asioita elämään. Näitä ovat esimerkiksi huumori, keveys ja eräänlainen veljellinen kannustus, joilla on miehiä yhdistävä ja rohkaiseva merkitys miesten välisessä vuorovaikutuksessa. Miehet kuvailevat uudenlaista ihannemallia, jossa maskuliinisuus rakentuu moniulotteisena eikä perustu vastakkainasetteluihin, vaan erilaisten ominaisuuksien samanaikaiseen mahdollisuuteen. Lisäksi uudenaikaisessa puheessa kuvataan miehuuden ihanteita, joiden arvo ei määrittyisi suorittamisella ja perinteisen mallin ilmentämisestä.

”Miten me ollaan monesti että meillä on semmoinen fiilis että me ei riitetä ja sitten me pidetään kiinni siitä jotenkin, eikä päästetä irti. Sallitaan itsellemme sitä, että noh, itse asiassa mä oon ihan hyvä.” (JT1 34:51–35:03)

Sitaatti tuo esiin armollisuuden ja vaihtoehtoisen miehuuden mallin, jossa riittämättömyyden kokemuksia haastetaan ja omaa arvoa pyritään irrottamaan suorituskeskeisestä hegemonisen perinteisen miehuuden ihanteesta.

4.2 Tunnesäännöt ja tunneilmaisun rajat

Tässä teemassa tarkastelen, millaisia tunnesääntöjä ja tunneilmaisun rajoja miehet tunnistavat podcastkeskusteluissa. Pyrkimyksenä on tarkastella, millaiset tunteet ovat toivottuja ja hyväksyttäviä miehelle sekä millaiset tunteet rajautuvat miehuuden ulkopuolelle.

Aineistossa rakentuu käsityksiä tunnesäännöistä, jotka ohjaavat, millaisia tunnesääntöjä miehillä on sekä millaiset tunteet ovat hyväksyttäviä kokea sekä ilmaista. Tunnesäännöissä korostuu erityisesti herkkyyden, syvällisyyden ja tunteellisuuden rajoittaminen, sillä miehiltä ei odoteta voimakkaita tunteita tai tunteisiin syvällistä paneutumista eri sosiaalisissa tilanteissa. Podcast-puheessa tunnesäännöt näyttäytyvät myös tunteiden kontrollina, jossa tunteita pyritään säätämään tai etäännyttämään tilanteen vaatimalla tavalla tunneyön keinoin. Puheesta voidaan nostaa, miten tunneilmaisun näytetään teoilla ja hillityillä eleillä.

”Jep ja se mun isä – – se ei ehkä sanota mulle hirveän usein, että mä rakastan sua poika vaan näyttää sillä työllä tai jollain.” (JT2,16:58–17:18)

”Ootteks ikinä katsonut niinku toista dudea, joka on oikeasti vähän herkempi ja miettinyt että toi on vähän niinku nössöä. – – Että se ei vaikuta niin vahvalta. Mulla on aikaisemmin ollut vähän, että mä saatoin vähän katsoa alentavasti jotain semmoista megaherkkaa tyyppiä. Silleen, aww voi sua rassukkaa.” JT4, 13:35–14:12)

Sitaatti (JT2) tuo esiin tunnesäännön, jossa välittämisen ja rakkauden ilmaiseminen tapahtuu epäsuorasti toiminnan kautta sanallisten tunneilmaisujen sijaan. Tämä rakentaa maskuliinisuutta, jossa tunteiden ilmaisua ohjataan kohti toiminnallista ja vähemmän emotionaalisesti näkyviin muotoihin. Tunteiden ja herkkyyden ilmentämiseen liittyvät tunnesäännöt näkyvät myös (JT4) sitaatissa, jossa puhuja kertoo katsoneensa menneisyydessä herkkiä miehiä alentavasti. Hegemoninen maskuliinisuus voidaan tulkita ilmenevän miesten tunnesäännöissä, jotka rajoittavat herkkyyden, tunteellisuuden sekä syvällisyyden ilmaisua.

Aineistossa tunnesäännöt näyttäytyvät sosiaalisesti jaettuina skripteinä, jotka ohjaavat miesten tunneilmaisua eri tilanteissa. Tunteiden näyttäminen arkisissa tilanteissa, erityisesti julkisesti näyttäytyi hegemonisen maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen vastaisena. Tämä korostuu tilanteissa, joissa tunneilmaisuu rikkoo hegemonisen maskuliinisuuden normeja, kuten toisten miesten välinen fyysinen hellyys, julkisella paikalla itkeminen tai voimakkaiden tunteiden näyttäminen. Tunteiden ilmaisu koettiin kuitenkin sallitummaksi tietyissä tilanteissa kuten

elämän merkityksellisissä saavutuksissa ja seremoniallisissa tilanteissa, mikä osoittaa tunnesääntöjen kontekstisidonnaisen luonteen.

Vaikka merkitykselliset arjesta poikkeavat tilanteet nähtiin tunneilmaisun kannalta hyväksyttävimpinä, miehet kokivat vahvan tunneilmaisun ja herkkyyden osoittamisen yhä haastavaksi. Tämä viittaa tunnesääntöjen laaja-alaiseen ja tilanteesta riippumattomaan rajoittavaan vaikutukseen, jossa tunteiden vahva näyttäminen ei kuulu hegemoniseen maskuliinisuuteen ja miehuuteen.

”Mä koen, että se (itkeminen) on koko aika enemmän ja enemmän sallittumpaa, jos puhutaan jäbist – se ei ole enää vaan urheilijoiden etuoikeus, silloin kun voittaa maailmanmestaruuden, et sit vast voi itkeä julkisesti.” (JT1, 2:59–3:15)

Podcastpuhuja tuo esiin tunnesäännön, jossa vahvojen tunteiden julkinen ilmaisu on hyväksyttävää tietyissä seremonioissa sekä saavutuksissa. Tämä näkyy myös seuraavassa:

”Niinku heikkouden näyttämisen alttarilla, että vaikka tulee luonnollinen reaktio niin sitä piilottaa vielä, niin varmaan sitä on vielä silleen niinku kaikissa ympyröissä ja meissä sisäistettyä tosi vahvasti.” (JT1, 5:28–5:40)

Sitaatissa puhuja jäsentää herkistymiseen liittyvää tunnesääntöä, jossa tunneilmaisua säädellään, vaikka itkeminen nähtäisiinkin luonnollisena ja hyväksyttävänä sosiaalisessa tilanteessa. Sitaatissa jäsennetään, miten pehmeyttä arvostavatkin miehet saattavat piilottaa tunneilmaisun näyttämisen sisäistettyjen tunnesääntöjen vuoksi. Vaikka tunteiden ilmaiseminen nähdään joissakin tilanteissa hyväksyttävimpinä, tunteiden ilmaisua säätelee edelleen vahvasti kontekstisidonnaiset tunnesäännöt. Arkisissa tilanteissa vahvojen tunteiden näyttäminen nähtiin normien vastaisina, sillä tunteille oletettiin löytyvän jokin vahva syy. Isoissa tapahtumissa kuten hautajaisissa ja alttarilla on hyväksytympää itkeä, mutta sisäistettyjen tunnesääntöjen koettiin kontrolloivan tunneilmaisua silti. Tämä viittaa siihen, että hegemoniseen maskuliinisuuteen kytkeytyvät tunnesäännöt ohjaavat miesten tunneilmaisua sekä ulkoisten odotusten että sisäistettyjen normien kautta.

Tunnesääntöjen vaatimusten rikkomisesta miehet jäsensivät kokeneensa paljon häpeää ja hyväksyttämätömyyden tunteita sanktiona hegemoniseen maskuliinisuuteen liittyvien tunnesääntöjen rikkomisesta. Tämä ilmenee seuraavasti:

”Hävetti että mä itkin töissä, vaikka munkin mielestä herkkyyys on semmoinen voimavara ja siisti juttu mut silti.” (JT4, 25:42)

”Se (sisko) kerto että se on raskaana ja mun luontainen reaktio oli alkaa itkemään iloista. Ja mä muistan että mä häpesin sitä.” (JT1, 19:59–20:07)

Sitaateissa tulee esiin haavoittuvaisuuden ja pehmeiden näyttämisen kokemukset, jotka ovat tuoneet puhujille häpeää elämänsä aikana, sillä nämä kokemukset ovat olleet sanktioitavissa miesten kesken. Mikäli tunnesääntöä rikkoo, tämä on voinut johtaa häpeän, riittämättömyyden ja turvattomuuden tunteisiin.

Miesten puheesta tulee esiin tunnetyö, jossa pyritään aktiivisesti kontrolloimaan tunteita ja reaktioita keventääkseen omia tunteita ja ulkoista tunneilmaisua. Esimerkiksi fyysinen kiintymyksen osoittaminen ja halaaminen miesten välillä saatetaan peitellä vähemmän haavoittuvaiseksi tilanteeksi, vaikka tämä ei resonoi miesten tunnetilaa. Ulkoisen tunneilmaisun lisäksi sanktioiden ja häpeän pelko vaikuttaa myös miesten tunnekokemuksiin. Miehet kuvaavat aineistossa etäännyvänsä omista tunteistaan tukahduttamisen prosessissa. Tämä näkyy seuraavassa:

”Ja nykyään pystykin (näyttämään tunteita), mutta musta tuntuu jotenkin jännällä tavalla, että oon myös voinut huonosti sen takia, että on yrittänyt luulla, että niitä tunteita ei voi olla. Ja sitten on yrittänyt työntää niitä itseensä ja piilottaa niitä, koska on ajatellut, että se oma esikuva, se miehen malli on semmoinen mihin ne ei kuulu.” (JT2, 33:15–33:33)

Sitaatti ilmentää, miten tunteet ja herkkyys rajautuu hegemonisen maskuliinisuuden ulkopuolelle. Hegemoninen maskuliinisuus vaikuttaa tunnesääntöihin, jotka kutsuvat miehiä tunnetyöhön, jonka keskiössä on tunteiden tukahduttaminen.

Analyysissa tulee esiin, miten miehet kokevat tulevansa kuulluksi sekä vastaanotettumaksi naispuolisten kanssa, sillä pelko tunteiden väärinymmärryksestä tai vähättelystä koetaan pienemmäksi. (JT1) sekä (JT5) tuodaan esiin miehien turvattomuuden tunteet liittyen tunteiden näyttämiseen miespuolisissa kaveriporukoissa. Jaksoissa (JT5) sekä (JC1) voidaan nostaa, miten haavoittuvaisuus ja tunteiden avaaminen koetaan turvallisemmaksi naispuolisten kanssa miespuolisten sijaan. Tämä viittaa siihen, että tunnesääntöjen rikkomiseen liittyviä sanktioita pyritään välttämään suuntaamalla tunneilmaisua konteksteihin, joissa niiden sanktioiden ei oleteta toteutuvan. Ilmiö osoittaa, että tunteet jäsennetään puheessa feminiinisyyteen liitetyiksi, mikä rajaa niiden ilmaisua hegemonisen maskuliinisuuden puitteissa (Connell 1996, 77–78). Näin ollen miesten väliset kaveriporukat näyttävät konteksteina, joissa tunneilmaisua koetaan rajoitetummaksi ja vähemmän turvalliseksi.

Hegemoninen maskuliinisuuden malli vaikuttaa myös tunnesääntöjen kautta. Miesten tunnesääntöihin liittyvät sosiaaliset arviot sekä odotukset kutsuvat miehiä rajoittamaan tunneilmaisua, syvällisyyttä ja tunteellisuutta hegemonisen maskuliinisuuden normien mukaisesti. Aineistossa tulee ilmi, miten syvällisyys ja tunteet ovat hyväksytympiä joissakin sosiaalisissa konteksteissa. Silti tunneilmaisu koetaan epämukavana ja siihen liittyy sisäistettyä häpeää, joka kutsuu miehiä välttämään tilanteita, jossa hegemonista maskuliinisuutta puoltavat tunnesäännöt tulisivat rikotuksi. Tämä viittaa tunnesääntöihin, jossa tunneilmaisu ja herkkyys, jossa hegemonisen maskuliinisuuden malli rajaa tunteita yhä pois.

4.3 Tunnesääntöjen neuvottelu ja uudelleennormitus

Tässä teemassa tarkastelen miesten välistä tunnesääntöjen uudelleennormitusta ja neuvottelua. Teemassa tarkastelen erityisesti, millaisia tunnesääntöjä podcastkeskustelun miehet normittavat toisille miehille. Lisäksi tarkastelen, miten miehet podcastkeskustelussa pyrkivät haastamaan normatiivista hegemonista mallia.

Tunnesääntöjen neuvottelussa ja uudelleennormittamisessa on havaittavissa pyrkimys kohti sallivampaa ja pehmeämpää miehuuden mallia suhteessa hegemoniseen maskuliinisuuteen. Podcastpuheessa korostetaan miehuuden ihannetta ja tunnesääntöjä, jotka normittavat kuuntelemista, läsnäoloa ja omien sekä muiden miesten tunteiden sallimista erilaisissa sosiaalisissa tilanteissa. Tämä näkyy tunteiden ilmaisun, kuuntelemisen ja tunnetyön arvostuksen korostumisena.

”Mie en yksinkertaisesti näe siinä (herkkydessä) mitään pahaa. En mitään huonoa siinä, että miehet pystyis avautuu –. Mutta just nimenomaan mies miehelle tyyppinen avautuminen ja pikku läpy siihen ja kyynel poskelle ja halaus. Onhan se niinku antamaan omia. Tosi semmoista niinku voimaannuttavaa. Semmoista että hyvä tästä tulee ja sitä uskoo siihen hyvään.” (JT5, 50:30-51:20)

”Meille miehille herkkyys tuntuu olevan usein asia jota piilotellaan kuin likaisia sukkia sängyn alla, Mutta piilottelemmeko turhaan? Ollaanko mahdollisesti ymmärtäneet sanan väärin tai kollektiivisesti päättäneet sen olevan jotain muuta kuin se on)? ” (JT4, 4:13-4:32)

Sitaatit (JT5) ja (JT4) tuovat esiin, miten puhujat arvostavat miesten välistä läheisyyttä, herkkyyttä ja tunteiden ilmaisua. Tämä viittaa siihen, että tunteiden ilmaiseminen rakentuu

osaksi hyväksyttävää miehuutta, mikä haastaa hegemonisen maskuliinisuuden perinteistä emotionaalista pidättyvyyttä. Tunteiden ilmaiseminen ei näyttäyty pelkästään sallittuna, vaan toivottavana ja tavoiteltavana osana miehuutta.

Kuuntelemisen, läsnäolon ja miesten tunteiden sallivuuden lisäksi podcastpuheessa normitetaan tunnesääntöjä, jossa miehiä kutsutaan tekemään tunneyötä sekä omien tunteiden että muiden miesten kanssa. Puheessa rakentuu miesten näkemykset, jossa tunneyö sekä hallitsevan maskuliinisten normien rikkominen vaikuttaa positiivisesti hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänlaatuun. Tämä näkyy puheessa esimerkiksi tilanteissa, jossa miesten välistä avoimuutta ja tunteiden käsittelyä sekä näyttämistä kuvataan vapauttavana kokemuksena, johon rohkaistaan myös muita miehiä. Sitaatissa (JT2) esimerkiksi tuodaan esiin, kuinka avoimuutta ja tunnetaitoja olisi tarvittu jo elämän aikaisemmassa vaiheessa. Sitaatissa (JT1) tuodaan myös esiin avoimuus ja tunteiden salliminen, jonka oppiminen on koettu työlääksi, mutta tärkeäksi:

”Ei ole niitä kaikkia tiettyjä tunnetaitoja tai ei ole valikoimassa sellaisia asioita kuin vaikka suru tai itku ja tunteiden näyttäminen. Niin mä koen, että ehkä mä olisin kaivannut sitä, että olisi pystynyt heijastaa kaikkia tunteita.” (JT2, 32:58–33:15)

”Mulle on tosi tärkeä, et on oppinu siihen ja antanu niitten tunteiden tulla. Mulla oli tosi monta vuotta silleen että mä en pystynyt olsitaatlenkaan itkemään. Ihan täys blokkit päälle ja sitä ei enää oo. Ja niitä blokkeja tulee edelleen ja mä tiedän tosi paljon jengiä, jotka ei pysty ollenkaan itkee ja se olisi tosi tärkeää, että sallisi niitä tunteita ja hyväksyisi ne.” (JT1, 13:41–14:02)

Sitaatit normalisoivat tunnesääntöjä sekä rakentaa miehuutta, jossa kutsutaan toisia miehiä sallimaan muitten miesten sekä omat tunteet. Puheessa miehiä kutsutaan aktiivisesti tekemään tunneyötä sekä omien että muiden tunteiden kanssa. Uudelleennormitus rakentuu henkilökohtaisten kokemusten varaan, jossa puhujat kuvaavat opetelleensa tunnetaitoja ja työstävänsä tunne-elämäänsä. Puhe tuo myös esiin, kuinka hegemoniseen maskuliinisuuteen liittyvät rajoittavat tunnesäännöt ovat aiemmin vaikuttaneet negatiivisesti tunteiden ilmaisuun. Näin puhe tunteiden käsittelystä ja tunneyöstä näyttäytyvät keinoina purkaa näitä rajoitteita ja rakentaa sallivampaa miehuutta.

Podcastpuheessa puhujat normittavat uudenaikaisia tunnesääntöjä pyrkien säilyttämään yksilön oman toimijuuden. Normitus ei ole eksplisiittistä tai pakottavaa, vaan se rakentuu epäsuorasti puhujien omien kokemusten kautta. Uudenaikaisen tunnesääntöjen ja tunneyön normituksessa puhujat korostavat erityisesti omia kokemuksia, jotka ovat tuoneet heille myönteisiä

kokemuksia. Kyseisiä kokemuksia validoidaan keskustelussa kollektiivisesti, sillä muut puhujat tukevat sekä vahvistavat puhujien kuvauksia. Tämä vahvistaa normeja, jossa tunneilmaisu nähdään sosiaalisesti hyväksyttävänä ja tavoiteltavana, mikä näkyy seuraavassa lainauksessa:

”Miehet ei jotenki pääse siihen omaan herkkään puoleen niin helposti käsiksi. Ehkä se vähän tukahdutetaan ja sitten pitää tehdä duunia enemmän. En väitä että naisilla ei pitäisi tehdä duunia, että siihen pääsee käsiksi. Must tuntuu, että miehellä on jotenkin – pitää tehdä enemmän duunia siihen, että pääsee siihen omaan herkkään puoleen käsiksi ja uskaltaa jotenkin silleen ilmaista sen” (JT4, 49:40-50:07)

Sitaatissa (JT4) puhuja ilmentää miesten vaikeuksia tuntea ja olla yhteydessä herkkään puoleensa. Sitaatti myös kehystää ilmiötä tavalla, joka näkee herkkyyteen liittyvän tunnetyön positiivisena asiana, joka vaatii uskallusta. Sitaatti ilmentää Hochschildin havaintoa, jossa tunnesäännöt ja sosiaalinen ympäristö ei pelkästään vaikuta tunteiden ilmenemiseen, vaan myös siihen mitä tunteita yksilö osaa tunnistaa ja kokea (Hochschild 2003, 69–74). Sitaatti rakentaa ja normittaa myönteistä kuvaa miehestä, jonka pitää tehdä töitä päästäkseen herkkään puoleen käsiksi. Samalla puhujan jäsentely normittaa uudenlaista miehuutta haastamalla hegemoniseen maskuliinisuuteen liittyviä tunnesääntöjä, jossa tunteille ei ole tilaa. Normittaminen näkyy myös seuraavassa:

”Se (kuuntelu) on hieno taito, koska mä olen alkanut hiffaa nyt myös kun mä käyn itse psykoterapiassa. Kun mä välillä puhun nykyään, mä hiffaan kun mä katson sitä mun terapeuttia, että se on super taitava kuuntelija että siinä voi kehittyä.” (JT5, 57:39)

Sitaatissa (JT5) tuodaan esiin omat myönteiset kokemukset tunnetyöstä ja tunteiden käsittelystä, johon yksilö on hakenut myös ammattitukea. Puheessa (JT5) myös kannustetaan kehittämään kuuntelutaitoja sekä tuodaan esiin, miten podcastin kuuntelijat kuten miehet, voisivat kehittyä kuuntelussa. Vaikka sitaatissa hegemonista maskuliinisuutta ei suoraan kritisoida, sallivampaa miehuuden mallia rakennetaan implisiittisesti omien pohdintojen ja esimerkkien kautta. Tällainen normitus tarjoaa kuuntelijalle tilaa rakentaa omaa näkökulmaa samaistumisen kokemuksen kautta ja tarjoaa tilaa omaksua uudenlaisia tunnesääntöjä omista lähtökohdista.

Analyysi osoittaa, että podcastpuheessa miehet eivät ainoastaan tunnista hegemoniseen maskuliinisuuteen liittyviä rajoittavia tunnesääntöjä, vaan myös pyrkivät neuvottelemaan sekä uudelleennormittamaan niitä. Miesten tunnesääntöjen uudelleennormitus rakentuu erityisesti

tunteiden sallimisen, tunnetyön, kuuntelemisen ja miesten emotionaalisen avoimuuden ympärille. Sallivampaa miehuutta rakennetaan pääosin henkilökohtaisten kokemusten, samaistuttavuuden ja kollektiivisen validoinnin kautta ilman voimakasta pakottavuutta. Näin podcastpuheessa haastetaan perinteisen maskuliinisuuden emotionaalisia rajoitteita ja uudelleennormitetaan tilaa moninaisemmille tunteille ja tunteiden ilmaisulle.

4.4 Maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutospuhe ja jännitteisyys

Tässä luvussa tarkastelen maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutospuhetta ja siihen liittyviä jännitteitä. Podcastpuheessa hegemonisen maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen haastaminen näyttäytyy ristiriitaisena ja jännitteisenä prosessina. Vaikka tunnesääntöjen ja moninaisempaa miehuutta tunnustetaan ja pidetään toivottavana, muutokseen liittyy epävarmuutta, kitkaa ja neuvottelua.

Podcastpuheessa miehuuden sekä tunteiden ilmaisun koettiin olevan muutoksessa, joka sisältää ristiriitaisuuksia ja neuvottelua. Tunteiden ilmaisu sekä miehuuden moninaiset muodot jäsennetään olevan sallitumpia kuin ennen:

”Joissain (porukoissa) se (itkeminen) ei ole (sallittua). Tai että kyllä se on sallittua ja sitä näkee huomattavasti enemmän, mutta siihen tulee vähän semmoinen kynnys myös itselle olla, että hei pystyykö mäkin vaikka näyttää voisinko mä itkeä?” (JT1, 3:54–4:05)

Sitaattissa (JT1) puhuja jäsentää itkemisen ja herkkyuden asioina, jotka ovat sallitumpia kuin ennen. Tämä rakentaa kuvaa miehuuden muutoksesta asteittaisena ja jännitteisenä keskeneräisenä prosessina, jossa muutos ei tapahdu saumattomasti vaan sisältää ristiriitoja ja neuvottelua. Näin tunnesääntöihin vaikuttavaa hegemonisen maskuliinisuuden mallia haastetaan ja neuvotellaan .

Neuvottelua, liikettä sekä muutosta jäsennetään myös erityisesti sukupolviulottovuuden kautta. Puhujat kokevat pystyvänsä ilmaisemaan ja sanoittamaan tunteitansa paremmin kuin edelliset sukupolvet. Podcastpuheessa (JC1), (JT1), (JT3), (JT5) muutosta kuvataan murroksena, jossa nuoremmat sukupolvet nähdään muutosvoimana ja keskeisenä toimijana erilaisten miehuuksien sallimisessa. Lisäksi puheessa normitetaan muutoksen olevan mahdollista sekä miehuuden liikehdintää. Nämä asiat tulevat esiin seuraavassa:

”Musta musta tuntuu että me ollaan niinku osuttu tällaiseen tietynlaiseen murrosvaiheeseen? On ottanu kolhuu toi miehisyyden kuva ja mitä se niin kun on. Mut nyt musta tuntuu että nyt kun me ollaan kasvettu aikuiseksi niin jossain siinä matkalla on tapahtunut tosi isoja steppejä siihen, että mitä miehisyytä nykypäivänä tarkoittaa.” (JC1, 22:49)

”Käsittämätön kipu levittyy ja sitä meillä on niinku paljon myös sukupolvien yli. Musta tuntuu, että me jotenkin just satutaan olemaan se sukupolvi, joka on siinä välissä poikkaisemassa sitä kipua ja (sitä) kohtaamassa.” (JT5, 52:32–52:44)

”Portinvartijoita, joissa on aika paljon sitä vanhaakin, niinku mieskulttuuria läsnä, että toivoisi, että että se se tulisi vielä niinku ehkä enemmän jotenkin haastetuksi ja sielläkin niinku asiat muuttuisi. Ja mä tiedostan, vaikka itse mä oon 46. Niin kyllä mä ajattelen, että kaikki se semmoinen vapautuminen mussa on tosi paljon lähtenyt siitä, että mua huomattavasti nuoremmat miehet on alkanut puhua ja toimia. Ja sitten mä oon ikään kuin saanut sen rohkaisun, että anna mennä.” (JT3 58:10–58:43)

Sitaatissa (JC1) puhuja kuvaa tietynlaisen miehuuden mallin kolhiintuvan sekä miehyiden muuttuvan hänen sukupolvensa kasvaessa aikuiseksi. Sitaatti (JT5) tuo esiin nykyisen sukupolven keskeisen toimijuuden kivun ja pahan olon kohtaamisessa, jota rajoittanut tunneilmaisu ja miehuus on tuonut. Sitaateissa on tunnistettavissa kuvaukset, joissa korostuu miesten mahdollisuus muutokseen ja hegemonisen maskuliinisuuksien haastaminen. Näissä sitaateissa näkyy normittavaa muutospuhetta, jossa nykymiehillä on jännitteinen vastuu toisenlaisten miehuuksien sallimisessa. Tämän lisäksi puhuja käyttää itseään esimerkkinä, kuinka muutos on mahdollinen myös vanhemmille sukupolville, joille muutoksen nähdään olevan haastavampaa. Näin puhuja rohkaisee muita miehiä, vanhoja ja nuoria, ajamaan muutosta sekä haastamaan nykyistä hegemonisen maskuliinisuuden muuttia.

Podcastpuheessa miehet jäsentävät kokemuksia, joissa omanlaisen miehuuden ylläpitäminen ja miehuuden mallin muutos näyttäytyy kuormittavana. Lisäksi muutos herättää voimattomuuden tunteita, sillä tämä tarvitsee miesten asenteiden kollektiivista muutosta. Erityisesti tilanteet, joissa kohdataan perinteistä miehuutta edustavia miehiä, kuvataan sekä jännitteisinä että myönteisenä.

”Jos on mua vanhempi mies, joka on jotenkin semmoinen hyvin perinteinen mies. Koska se on tavallaan se minkä äärellä jotenkin kasvoi ja missä koki ettei riitä, niin on välillä siinä vaikea niinku tunnistaa semmoista omaa uutta voimaani. Vaan kadotankin itseni ja katoan sinne niinku jotenkin hätään. Sitten välillä muutun niinku uhmakkaaksi, jolloin silloin ei synny dialogia. Rupeaa vaan niinku vituttaa – tekee mieli taistella vastaan. Se kolmas pala– alkaa olla myös sellaisia niinku hyviä kohtaamisia.” (JT3, 1:07:05 – 1:07:52)

Sitaatti ilmentää, kuinka miehuuden muutos tunnustetaan ja koetaan myönteisenä. Silti muutos ja muutoksen neuvottelu ei ole suoraviivaista. Puhuja kuvaa sisäistyneitä turvattomuuden kokemuksia tämän kohdatessa perinteisen miehen, joka voidaan tulkita edustavan hegemonista maskuliinisuutta. Puhuja tuo esiin pyrkimyksen dialogiin, jossa kohtaamisen ja neuvotetun esteenä on oma sisäistynyt turvattomuus. Näissä tilanteissa puhuja kuvaa kaksi erilaista reaktiota: vetäytyminen tai uhmakkuus. Tämä tuo haasteita yksilölle toimia oman ideaalinsa ja olemuksensa mukaan. Ilmiö tuo näkyväksi hegemonisen maskuliinisuuden alistavan muotin, joka herättää voimattomuutta sekä turvattomuutta.

Muutospuheessa ja neuvottelussa myös miesten omat sisäistynyt epävarmuus ja tunnesäännöt vaikeuttavat puhujien toivomaansa muutosta. Tämä näkyy seuraavassa:

”Allekirjoitan niinku 110% – – Mä näen myös sen, että se ennako-oletus on se että siihen mun huutoon ei vastata sillä tavalla kun mä haluaisin vastattavan. Niin miehuummin jätän menemättä sinne kokonaan. Että totta kai jos minulla on jotakin tosi isoa elämässä meneillään niin joo kerron siitä, mutten läheskään samalla tasolla kun sitten vaikka sille Anniinalle ja Saralle.” – Puhuja 1

”Niin mut eikö toi ole kanssa sitten sen rakenteen (miehet eivät puhu) ylläpitämistä?” – Puhuja 2

”On! Ja se on niinku vaikee. On kasvettu siihen tiettyyn – – Mitä pidempään tässä menee, sama jatkuu, niin sitä vaikeampi se (puhua tunteista miehille) on myös tulevaisuudessa.” – Puhuja 1 (JT5, 57:39–58:10)

Keskustelussa (JT5) puhuja 1 kuvaa ennako-oletusta, jonka mukaan miehet eivät kykene vastaamaan tunteisiin toivotulla tavalla, minkä vuoksi hän välttää syvällistä tunneilmaisua miespuolisissa suhteissa. Puhuja 2 nostaa esiin, että puhujan 1 toiminta ylläpitää ja uusintaa käsitystä miehistä emotionaalisesti rajoittuneina. Keskustelu osoittaa miesten ennako-oletukset toisten miesten kyvyttömyydestä tunneilmaista itseään. Puhujan toiveet muutoksesta ja moninaisemmasta miehuudesta voi estyä sisäistetyin turvattomuuden seurauksesta. Hegemonisen maskuliinisuuden vaikutus herättää edelleen paineita, jotka estävät hegemonisesta maskuliinisuudesta poikkeavien muotojen neuvottelua. Näin ollen maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutos näyttäytyy aineistossa keskeneräisenä ja jännitteisenä prosessina, jossa uudet ihanteet ja vanhat toimintamallit ovat samanaikaisesti läsnä.

Muutospuheessa korostuu myös joko–tai-ajattelun vastustus, jossa miehuuden ei nähdä rakentuvan yksinomaan perinteisen kovuuden tai herkkyyden varaan. Uudelleenneuvottelussa korostuu toiveet miehuudesta, jossa hegemonisen maskuliinisuuden piirteet voivat säilyä

jossain määrin, mutta niiden rinnalla hyväksytään myös haavoittuvaisuus, tunneilmaisu ja erilaisten miehuuksien salliminen. Jaksoissa (JT2, JT3, JT5, JC1) miehet jäsentävät perinteistä miehuuden mallia kriittisesti, mutta tunnistavat siinä myös myönteisiä puolia, kuten miesten välisen huumorin, keveyden ja kollektiivisen yhteenkuuluvuuden. Näin feminiiniseksi ja maskuliiniseksi koetut ominaisuudet eivät näyttäyty toisiaan poissulkevana. Tämä näkyy seuraavissa sitaateissa:

”Että minun pitää olla niin kun joko tai. Miksei ne voisi olla yhes koska mä mietin tuon (perinteisen) mallin ja siihen lisää sen, että hei mä voin olla vahva ja kova ja kaikkea, mutta minulla on kaikki oikeus olla haavoittuva ja mä voin näyttää sen teille. Mä oon silti niinku tavallaan vahva mies. – – Sitä on ainakin omassa päässä enemmän sellaista ajattelua, että sallii enemmän niitä.” (JT1, 40:50–41:18)

Sitaatissa (JT2) puhuja jäsentelee haavoittuvaisuutta, joka voi sisältää vahvuutta ja kovuutta. Lisäksi sitaatissa tuodaan esiin, että miehellä on myös oikeus olla haavoittuvainen ja pehmeä ja silti tulla nähdyksi vahvana miehenä. Sitaatissa korostuu myös tunnesääntöjen neuvottelu, jossa puhuja luo uusia oikeutuksia ja skriptejä miehille tuntea samanaikaisesti erilaisia tunteita. Sitaatissa näkyy pyrkimykset moninaisempaan miehuuteen, joka sallii maskuliiniseksi ja feminiiniseksi miellettyjen ominaisuuksien yhteiselon. Nykyisen hegemonisen maskuliinisuuden mallia ei kuitenkaan suoraan arvoteta joksikin, mitä miehen pitäisi tukahduttaa. Kuitenkin perinteisen malliin liittyvä hegemoninen asema ja rajoittava joko–tai–ajattelu koetaan muutospuheessa negatiivisena. Näin hegemonisen maskuliinisuuden mallin hegemonista asemaa ja tunnesääntöjä haastetaan ja neuvotellaan jännitteisesti muutospuheen kautta.

Vaikka podcastpuheessa rakennetaan sallivampia tunnesääntöjä ja moninaisempaa miehuutta, muutospuheessa korostui myös jännite uudenlaisten ihanteiden mahdollisesta pakottavuudesta. Ihanne pehmeämmästä miehestä koettiin erittäin myönteiseksi, mutta silti miehet tunnistavat tilanteen vaikeuden muille miehille. Tämän seurauksena miehet kokivat pakkonormituksen negatiiviseksi. Muutospuheessa korostuu tunnesäännöt sekä normit, jossa korostuu oma toimijuus sekä oman tilan tarve muutoksessa. Näitä pakottamisen vastaisia tarpeita miehet normittavat ja oikeuttavat toisille miehille:

”Mutta mun mielestä ihmisten pitäisi sitten niin kun pysyy siinä omassa jutussa, eikä silleen et sä niinku tuot sitä (omaa ääripää mallia) nyt ulos ja pakotat silleen ja kerrot et näin se pitäisi olla. Vaan silleen et vittu siis me kaikki eletään täällä miten eletään. Ei ole oikeata tapaa olla – kaikki saa tehdä ihan miten tykkää mut se et ei nyt niinku sillä lailla pusketa – –.” (JC1, 25:30)

”Mutta naisille mä haluan sanoa sen terveisen, että että kun meitä miehiä on valtavan paljon, kenelle se on vaikeata. Niin älä pakota. Sieltä se tulee aikanaan jossain vaiheessa. Sen miehen pitää tuntea se olonsa turvalliseksi, että hän pystyy sulle avautumaan. Ja se ei tee sun oloa turvalliseksi jos sä niinku oot silleen että vittu kun sä et osaa puhua mitään saatana puhua mulle nyt. Vaatimalla vaadit niinku pakotat todennäköisesti. Se vaan vaikeuttaa sitä entisestään. Että niinku anna tilaa sille että se tulee sieltä. Kyllä meitä on miehiä ketkä me pystytään tekemään niin. Mut sitten meitä on myös tosi paljon ketkä ei ole siinä niin hyviä ja se ei tarkoita että se mies olisi jotenkin huonompi. Se voi olla ihan yhtä hyvä mies.” (JT5, 1:41:54–1:42:44)

Sitaatissa (JC1) puhuja tuo esiin kriittisen suhtautumisensa malliin ja muotteihin pakottamiseen. Puhuja korostaa yksilön omaa toimijuutta ja tilan tarvetta ja vastustaa tietyn mallin puskemista. Sitaatti ilmentää mallien hierarkkisuuden vastaisuutta, oli hegemonisen maskuliinisuuden sisältö uudenlainen pehmeä tai kova perinteinen mies. Mallien tuputtaminen ja puskemisen vastustus näkyy myös sitaatissa (JT5), jossa tuodaan esiin miesten turvattomuuden tunne, joka kasvaa pakottamisen myötä. Sitaatissa (JT5) selvennetään, että myös tunneilmiasultaan rajoittunut mies voi osata ilmaista tunteitansa ja olla hyvä mies. Sitaatissa neuvotellaan tunnesääntöjä toisille miehille, jossa miehillä on tilaa ja oikeus pohtia tunteita itse, ilman ulkoisia paineita. Sitaatit havainnollistavat, kuinka nykyisestä hegemonisesta maskuliinisuudesta sisäistynyt turvattomuus tuo jännittyneisyyttä muutokseen, johon miehet kokevat tarvitsevänsä tilaa.

Maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutos näyttäytyy podcastpuheessa monitasoisena, keskeneräisenä ja jännitteisenä prosessina. Vaikka miehet pyrkivät aktiivisesti haastamaan nykyisen hegemonisen maskuliinisuuden rajoittavia ihanteita sekä rakentamaan sallivampaa miehuutta, muutosta rajaavat edelleen sisäistetty turvattomuus, vanhat tunnesäännöt ja epävarmuus uusien mallien mahdollisesta pakottavuudesta. Muutospuheessa korostuu erityisesti miehen oma toimijuus, jossa moninaisemman miehuuden rakentaminen nähdään mahdollisena, mutta sen tulisi tapahtua ilman uusia hierarkkisia tai pakottavia normeja. Näin miehuuden uudelleenneuvottelu rakentuu tasapainoiluna perinteisten mallien, uusien ihanteiden ja yksilöllisen autonomian välillä.

5 Johtopäätökset ja pohdinta

Kandidaatintutkielmassani tarkastelin, miten miehet rakentavat, normittavat ja neuvottelevat maskuliinisuuden ja tunneilmaisun ihanteita toisille miehille. Tutkielmani tavoitteena oli syventyä, millaisia hegemonisen maskuliinisuuden ihanteita sekä tunnesääntöjä miehet tunnistavat, millaisia tunnesääntöjä miehet pyrkivät uudelleennormittamaan sekä miten näitä ihanteita ja normeja neuvotellaan sosiaalisessa vuorovaikutuksessa.

Tulokset osoittavat, perinteinen miehuus nähtiin mallina, jonka ihanteisiin liitetään itsenäisyys, pärjääväisyys sekä pragmaattisuus. Näiden ihanteiden varjopuolena on suorituskeskeisyys, täydellisyyden vaade ja tunteiden kontrolli. Feminiiniseksi koettujen asioiden kuten tunteellisuus, syvällisyys ja herkkyys, rajautuivat hyväksytyn miehuuden ulkopuolelle. Perinteinen miehuus koettiin pakottavana miehuuden olemisen muotona, joka ilmeni aineistossa miesten jatkuvana itsensä tarkkailuna sekä tunneilmaisun kontrollointina. Herkkyyden näyttäminen, eteenkin toisille miehille koettiin riskialttiiksi. Miesten kuvaama perinteinen miehuus ja maskuliinisuuden piirteet voidaan tulkita hegemoniseksi muita alistavaksi maskuliinisuudeksi.

Tunnesäännöissä miehet kokivat epävarmuutta ja turvattomuutta ilmaista tunteitaan, mikä näkyi tunnetyönä sekä sisäisten että ulkoisten tunteiden kontrollointina. Tunnesääntöjen rikkominen herätti miehissä häpeää ja hyväksymättömyyden kokemuksia, mikä osoittaa hegemonisen maskuliinisuuden vaikuttavan sekä miesten toimintaan että heidän suhteeseensa omiin tunteisiinsa. Tuloksissa korostui myös tunnesääntöjen uudelleennormitus, jossa miehet pyrkivät rakentamaan sallivampaa miehuutta korostamalla tunteiden hyväksymistä, tunnetyötä sekä miesten välistä emotionaalista avoimuutta. Näitä uusia ihanteita perusteltiin erityisesti hyvinvoinnin, mielenterveyden ja ihmissuhteiden näkökulmasta. Uudelleennormittaminen rakentui keskeisesti omien puhujien kokemusten varaan, joita muut puhujat kollektiivisesti myötäilivät.

Tuloksista voi nostaa myös hegemonisen maskuliinisuuden ja tunnesääntöjen muutospuheen jännitteisyyden. Neuvottelua ja muutosta jäsenettiin erityisesti sukupolviulottuvuuden kautta, jossa nuoremmat sukupolvet nähtiin avaimena sallivampaan miehuuteen. Muutospuheessa korostuu miehen oma toimijuus miehuuden rakentamiseen sekä joko–tai-ajattelun vastustus. Miehuuden ei nähty rakentuvan yksinomaan perinteisen kovuuden tai herkkyyden varaan, vaan

miehuutta neuvoteltiin usein perinteisten ja uudenlaisten ominaisuuksien yhdistämisen kautta. Vaikka miehet jäsensivät miehuuden nyt jo moninaisemmaksi, he kokivat edelleen epävarmuutta omanlaisen miehuuden ilmentämisessä.

Tutkielman keskeisimpiä tuloksia on miesten sisäistynyt turvattomuus, johon on vaikuttanut miehuuden tiukka malli sekä pakottavat tunteiden hallintaan liittyvät tunnesäännöt. Miesten puheissa on tulkittavissa patriarkaaliset rakenteet ja hegemoninen maskuliinisuus, joka alistaa muita maskuliinisuuksia ja feminiinisyttä. Perinteistä mallia ja sen hegemonisuutta pelätään yhä uhata, vaikka monet eivät kokisikaan sen sisältöä omakseen. Tunteiden, herkkyyden ja syvällisyyden ilmentäminen ovat yhä asioita, joita pelätään ilmaista. Vaikka miehuus ja tunteiden salliminen nähdään olevan Suomessa murroksessa, hegemonisen maskuliinisuuden alistavia vaikutus on siis yhä havaittavissa.

Tutkielmani tulokset osoittavat, että yksilön kyky tuntea, hahmottaa itseään ja tunteitaan ei rakentunut aineistossa pelkästään yksilöllisenä ominaisuutena, vaan se näyttäytyi vahvasti yhteiskunnan normien, asenteiden ja sosiaalisten rakenteiden muovaamana. Miesten oikeus tuntea, tunnetaidot sekä miehuus eivät näin ollen ole yksin yksilön päätettävissä, vaan niihin liittyy yhteiskunnallisia ja rakenteellisia ulottuvuuksia. Hegemoninen maskuliinisuus vaikuttaa miehiin paitsi ulkoisina odotuksina myös sisäistettyinä toimintamalleina, jotka ohjaavat miesten käsityksiä itsestään, tunteistaan ja hyväksyttävistä olemisen tavoista. Näin tutkielman tulokset osoittavat, että miehuuden muutos ei koske vain, millaisia miehiä voidaan olla, vaan myös, millaisia tunteita miehillä katsotaan olevan oikeus tunnistaa, ilmaista ja jakaa toisille miehille.

Tulokset osoittavat lisäksi, että miehuus ja siihen liittyvät tunnesäännöt ovat jatkuvassa neuvottelussa. Tätä neuvottelua voi rajata miesten sisäistetyt kokemukset maskuliinisuudesta, tunteista ja turvattomuudesta. Tutkielman perusteella miehuuden muutokseen liittyy merkittävää epävarmuutta, sillä vaikka perinteinen miehuus näyttäytyi aineistossa rajoittavana ja tiukkana muottina, se tarjosi samalla kollektiivisesti tunnistettavan käsityksen siitä, mitä miehuus on ja miten sen tulisi ilmetä. Tämä voi osaltaan selittää, miksi uudenlaiset miehuuden muodot voivat näyttäytyä vieraina, epävarmoina tai jopa uhkaavina.

Käsitykset uudenlaisesta miehuudesta ja avoimesta tunneilmaisusta voidaan nähdä vieraana hegemonisen maskuliinisuuden muotona, mikäli niihin alkaa liittyä uusia pakottavia tunnesääntöjä tai normatiivisia odotuksia. Tällöin miehuuden ja tunnesääntöjen muutos ei välttämättä merkitse hegemonisten rakenteiden purkautumista, vaan niiden mahdollista

uudelleenmuotoutumista. Uudelleennormituksen kannalta keskeistä onkin se, ettei pehmeämpi miehuus muodostu uudeksi pakottavaksi tunnesäännöksi, vaan mahdollistaa erilaisia tapoja olla suhteessa omiin tunteisiin ja toisiin miehiin. Podcastkeskusteluissa korostui, että erilaisten ominaisuuksien sulautuminen ja miehuuksien moninaistuminen nähtiin toivottuna kehityssuuntana, yhden pakottavan mallin sijaan. Keskeiseksi yhteiskunnalliseksi kysymykseksi jääkin, säilyvätkö hegemonisen maskuliinisuuden hierarkkiset rakenteet muuttuvista ihanteista huolimatta, vai mahdollistuuko tulevaisuudessa erilaisten maskuliinisuuksien tasa-arvoisempi hyväksyntä.

Kandidutkielmani tarjoaa näkökulman maskuliinisuuden, tunnesääntöjen ja suomalaisten miesten tunneilmaisun tarkasteluun, jonka avulla voidaan ymmärtää sekä jäsentää paremmin miesten sosiaalista tilaa. Tutkielma ei kuitenkaan ilmennä kaikkien suomalaisten miesten kokemuksia miehuudesta, sillä aineisto on laajuudeltaan suhteellisen rajattu. Lisäksi podcastit ovat valikoituneet edustamaan miehiä, jotka problematisoivat nykyistä miehuutta ja tunnistavat miehuuden muutoksen. Tutkielman avulla ei voi siis tehdä yleistettäviä johtopäätöksiä suomalaisten miesten kokemuksia miehuudesta. Podcasteissa syvälinen reflektio sekä mediapuhe voi myös poiketa arjen vuorovaikutuksesta ja vapaammasta keskustelusta, ilman äänitystä.

Tutkielma voi kuitenkin tarjota tärkeää tietoa siitä, miten miehuuden normit, tunnesäännöt ja maskuliinisuuden muutospuhe rakentuvat nykykeskustelussa. Vaikka podcastpuhujat edustavat avoimempaa miehuutta, podcastpuhujilla on silti kosketuspintaa arvioimaan miehuuden sosiaalista tilaa ja miehuuden liikehdintää. Podcastaineisto mahdollistaa suhteellisen luonnollisen keskustelutilan, jossa miehillä on mahdollisuus pohtia omia tunteitaan ja näkemyksiään miehuudesta toisille miehille. Lisäksi tutkielman teoriaohjaava analyysi sekä Connellin ja Hochschildin teoreettiset viitekehykset tarjoavat näkökulman viimeaikaisiin miehuuden liikehdintöihin kuten perinteisen miehen mallin suosion nousuun.

Jatkotutkimuksen kannalta, olisi erittäin tärkeää tarkastella laajemmin, miten miehet kokevat miehuuden sekä miten miehet suhtautuvat miehuuden muutoksiin. Lisäksi olisi erittäin tietää juuri Suomen kontekstissa, miten maskuliinisuuteen liittyvät ihanteet vaikuttavat negatiivisesti sekä positiivisesti ihmiseen. Lisäksi olisi tärkeää syventyä, miten miehuuden muutosta vaaditaan ja millaisia erilaisia reaktioita muutosvaatimukset herättävät.

Tutkielman tulokset viittaavat siihen, että miehuuden uudelleenneuvottelussa keskeiseksi ei näyttäydy yhden uuden miehuusmallin normittaminen, vaan pikemminkin erilaisten

maskuliinisuuksien salliminen ja yksilön toimijuuden säilyttäminen. Uudenlaisen miehuuden ja vanhan poistaminen nopeassa ajassa voi tuoda tunteen miehen oman toimijuuden viemisestä. Tällainen toiminta voi vaikuttaa miesten vastaanottavaisuuden uudellaisiin miehenä olemisen tapoihin, sillä nämä voivat näyttäytyä pakottavana hegemonisena uhkana. Uudelleenneuvottelussa ja sallivamman miehuuden luomisessa on siis keskeistä tunnistaa patriarkaalisten rakenteet ja niiden vaikutus miehuuteen sekä tunteisiin. Lisäksi on myös keskeistä säilyttää miehen oma toimijuus, jossa miehet voivat yhdistää vanhaa ja uutta sekä tuntea – omalla tahdilla.

Lähteet

- Brun, Lena (2026, 12. helmikuu) Radion kuuntelu Suomessa 2025. Kansallinen Radiotutkimus. Vuosiyhteenveto 2025. Helsinki: Finnpanel Oy.
https://www.finnpanel.fi/lataukset/radiovuosi_2026.pdf (luettu 13.5.2026)
- Butler, Judith (1990) *Gender trouble: Feminism and the subversion of identity*. New York: Routledge.
- Connell, Raewyn (1996) *Masculinities*. Cambridge : Polity Press.
- Courtenay, Will (2000) Constructions of masculinity and their influence on men's well-being: A theory of gender and health. *Social Science & Medicine*, 50(10), 1385–1401. DOI: [https://doi.org/10.1016/S0277-9536\(99\)00390-1](https://doi.org/10.1016/S0277-9536(99)00390-1)
- Douglas, Swanson (2012) Tuning in and hanging out: A preliminary study of college students' use of podcasts for information, entertainment, and socializing, *The Social Science Journal*, (2)49, 183-190, DOI: 10.1016/j.soscij.2011.08.011
- Garfield, Craig, Isacco, Anthony & Rogers, Timothy (2008) A Review of Men's Health and Masculinity. *American Journal of Lifestyle Medicine*, 2(6), 474–487. DOI: <https://doi.org/10.1177/1559827608323213>
- Hiilamo, Elli-Alina (2022, elokuuta 1) Tasa-arvoon tähtäävä perhevapaaudistus tulee tänään voimaan – tämä kaikki muuttuu. *Yle Uutiset*. <https://yle.fi/a/3-12557099> (luettu 3.3.2026)
- Hochschild, Arlie (2003) *The managed heart: Commercialization of human feeling* (20th anniversary ed. with a new afterword.). Berkley: University of California Press.
- Tutkimuseettinen neuvottelukunta (2023) Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan HTK-ohje 2023. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan julkaisuja 2/2023. Helsinki: Tutkimuseettinen neuvottelukunta.
- Hyvönen, Henri (2021) Perinteisestä maskuliinisuudesta parantuminen ja työntekijäkansalaisuus. Teoksessa Kristiina Brunila, Esko Harni, Antti Saari & Hanna Ylöstalo (toim.) *Terapeuttinen valta: Onnellisuuden ja hyvinvoinnin jännitteitä 2000-luvun Suomessa*. Tampere: Vastapaino, 241–261.
- Jäbät & Tunteet | Luodaan miehille tilaa tuntea. (ei pvm.) Jäbät & Tunteet. <https://www.jabatjatunteet.fi> (luettu 1.3.2026)
- Kagan, Mayan, Segev, Einav, & Kestler-Peleg, Miri (2025) Exploring the link between masculine gender-role discrepancy and men's life satisfaction. *Current Psychology*, 44(2), 1156–1167. DOI: <https://doi.org/10.1007/s12144-024-07231-7>
- Karisalmi, Eero (2023, marraskuuta 23) Yksinäisyys ja syrjintä on lisääntynyt Suomessa – erityisesti nuoret miehet kokevat heikkoa osallisuutta. *Turun Sanomat*. <https://www.ts.fi/a/6169109> (luettu 9.10.2026)
- Lunabba, Harry (2026) Pojat ja nuoret miehet vakavasti ottaen: Selvitys poikien ja nuorten miesten haavoittuvuuksista tasa-arvoaasteiden taustalla. Sosiaali- ja terveysministeriön raportteja ja muistioita 1/2026. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/server/api/core/bitstreams/cbef3542-e583-4002-87c5-ae90993eb925/content> (luettu 1.5.2026)
- Markman, Kris (2012) Doing radio, making friends, and having fun: Exploring the motivations of independent audio podcasters. *New Media & Society*, 14(4), 547–565. DOI: <https://doi.org/10.1177/1461444811420848>
- McHugh, Siobhán (2016) How podcasting is changing the audio storytelling genre. *Radio Journal*, 14(1), 65–82. DOI: https://doi.org/10.1386/rjao.14.1.65_1
- Niska, Miira & Venäläinen, Satu & Olakivi, Antero, & Cañada, Jose (Toim.) (2024) *Sosiaalinen konstruktionismi – Miten tarkastella tulkintojen ja todellisuuden*

- sosiaalista rakentumista*. Tampere: Vastapaino, 13–61. DOI: <https://doi.org/10.58181/VP9789523970458>
- Patrick, Sarah & Robertson, Steave (2016) Mental health and wellbeing: Focus on men's health. *British Journal of Nursing*, 25(21), 1163–1169. (119694511). DOI: <https://doi.org/10.12968/bjon.2016.25.21.1163>
- Perttunen, Mikko (2025, tammikuuta 15). *Podcastien suosio vaikuttaa kasvavan edelleen – audiopalvelu Podimon sisältöjä kuunneltiin viime vuonna 45 prosenttia edellisvuotta enemmän*. Markkinointiuutiset. <https://www.markkinointiuutiset.fi/artikkelit/podcastien-suosio-vaikuttaa-kasvavan-edelleen---audiopalvelu-podimon-sisaltoja-kuunneltiin-viime-vuonna-45-prosenttia-edellisvuotta-enemman> (luettu 3.5.2026)
- Rae, Maria (2023) Podcasts and political listening: sound, voice and intimacy in the Joe Rogan Experience, *Continuum– Journal of Media & Cultural Studies*, (2)37, 182–193, DOI: 10.1080/10304312.2023.2198682
- Rossi, Leena-Maija (2010) Sukupuoli ja seksuaalisuus, erosta eroihin. Teoksessa Tuula Juvonen, Rossi Leena-Maria & Saresmaa Tuija (toim.) *Käsikirja sukupuoleen*. Tampere: Vastapaino, 21–39.
- Stanistreet, Deborah & Bambra, Clare & Scott-Samuel, Alex (2005) Is Patriarchy the Source of Men's Higher Mortality? *Journal of Epidemiology and Community Health* (1979-), 59(10), 873–876.
- Toivanen, P. (2025, tammikuuta 9). ”Meno on ajoittain mennyt ihan älyttömäksi”, sanoo rehtori – naisvihamielinen Andrew Tate villitsee poikia yläkouluissa. *Yle Uutiset*. <https://yle.fi/a/74-20132368> (luettu 1.5.2026)
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli (2009) *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- White, Rob (2002). Social and political aspects of men's health. *Health*, 6(3), 267–285.

Liitteet

Liite [A1]: Ilmoitus tekoälyn käytöstä

Olen käyttänyt generatiivista tekoälyä opinnäyteprosessini tukena sen eri vaiheissa ja eri tarkoituksiin. Käyttämäni työkalut, niiden käytön tarkoitus sekä tekoälyn tuotosten verifioimiseksi tekemäni toimet on kuvattu alla. Samalla vakuutan, että olen käyttänyt tekoälykaluja asianmukaisella huolellisuudella, olen ilmoittanut niiden käytöstä voimassa olevan ohjeistuksen mukaisesti ja otan täyden vastuun tämän työni sisällöstä kokonaisuudessaan.

1. käytetty työkalu: OpenAI:n ChatGPT (GPT-4 versio)

- **käytön vaihe:** empiria
- **käyttötarkoitus:** oikeinkirjoituksen tarkistamiseen sekä lauserakenteiden selkeyttämiseen.
 - esimerkki syöttötiedosta (5.2.2026): Onko vaikeasti ymmärrettävä lause sekä turhaa toistoa, joka vaikeuttaa ymmärtämistä?

Hegemonisen maskuliinisuuden perinteiseen muottiin suhtauduttiin kriittisesti, mutta sen koettiin tuovan myös positiivisia asioita elämään. Näitä asioita ovat esimerkiksi huumori, keveys ja eräänlainen veljellinen kannustus, jolla on oma rohkaiseva miehiä yhtenäistävä merkityksensä miesten välisessä kanssakäymisessä.

- **todentaminen:** Tekoäly ehdotti seuraavasti:

Napakampi vaihtoehto: Hegemonisen maskuliinisuuden perinteiseen muottiin suhtauduttiin kriittisesti, mutta sen koettiin tuovan myös positiivisia puolia, kuten huumoria, keveyttä ja veljellistä kannustusta, jotka rakentavat yhteenkuuluvuutta miesten välisessä vuorovaikutuksessa.

Tältä pohjalta sain ideoita lauseenrakenteiden ja merkityksen selkeyttämiseen. Käytin sanoja ja sanavalintoja harkitusti, enkä kopioinut tekstejä suoraan vaan käytin työkalua apuna ilmentämään ajatuksiani parhaalla tavallaan.